

Kristian Saine

“Hell no, we won’t go”

**Vietnamin sodasta käyty keskustelu
afroamerikkalaisten järjestöjen johtavissa lehdissä 1966-1970**

Historian kandidaatintutkielma

12. toukokuuta 2020

Jyväskylän yliopisto

Historian ja etnologian laitos

Sisällysluettelo

1. Johdanto	1
1.1. Johdanto	1-2
1.2. Tausta	2
1.3. Aikaisempi tutkimus	2-4
1.4. Alkuperäislähteet	4-5
1.5. Lähdekritiikki ja eettiset huomiot	5-6
1.6. Menetelmät ja tutkimuskysymykset	6-8
2. Järjestöt ja Lehdet	8
2.1. NAACP ja <i>The Crisis</i>	8-10
2.2. SNCC ja <i>The Movement</i>	10-12
2.3. BPP ja <i>The Black Panther</i>	12-15
3. Vietnamin sota lehdissä	15
3.1. Vietnamin sodan yleistyminen lehtien aiheena	15-16
3.2. Värväys, Black Power-aattien nousu ja vuosi 1966	16-18
3.3. Värväyksen vastustuksen kasvu lehdissä ja vuosi 1967.....	18-20
3.4. Tet-hyökkäys, Yhdysvaltain presidentinvaalit ja vuosi 1968	20-23
3.5. Lehtien muutokset Vietnamin sodan kirjottamisessa ja vuosi 1969	23-26
3.6. "Vietnamization" ja vuosi 1970	26-28
4. Päätäntö	28-30
5. Lähdeluettelo	31-32

1. Johdanto

1.1. Johdanto

Vietnamin sota oli Kylmän sodan aikakauden sodista kenties kaikkein eniten mielipiteitä jakavin. Kyseinen sota oli ainutta laatuaan monessa eri mittapuussa, sillä se jakoi erityisesti Yhdysvallat sisäisesti kahteen mielipiteiltään eriävään osapuoleen sodan suhteen. Siihen osapuoleen, jonka mielestä sota oli oikeutettu, sillä se turvasi demokratian leviämistä ja sen tuomaa vapautta myös muuallakin, kuin Yhdysvalloissa sekä ennen kaikkea esti kommunismin leviämistä maailmanlaajuisesti, etenkin Aasiassa.¹ Ja vastaavasti taas toisen osapuolen mukaan Yhdysvaltojen käymä sota Vietnamin maaperällä oli epäoikeutettu, laitton ja liian väkivaltainen erityisesti Vietnamin siviiliväestöä kohtaan. Jälkimmäinen näistä osapuolista ryhtyi kovääniseen sekä hyvin julkiseen taisteluun protestien ja mielenosoitusten muodossa, kyseistä sotaa vastaan sodan yhä pitkittyessä ja taistelussa kaatuneiden yhdysvaltalaisten sotilaiden ja etenkin Vietnamin väestöön kuuluvien viattomien siviilien kuolleiden määrän noustessa. Vietnamissa käydyn sodan laaja televisiouutisointi toi myös ensimmäistä kertaa sitten television keksimisen² sodan kauhut myös tavallista arkea viettävien sekä sotaa seuranneiden ihmisten olohuoneisiin. Tämä oli yksi keskeinen tekijä siinä, miksi sodan vastustus kasvoi ja alkoi jakaa ihmisten mielipiteitä sodan puolesta ja erityisesti sitä vastaan.

Eräs näkökulma, joka on jäänyt jonkin verran 1960-luvun Vietnamin sotaa kritisoineiden ja vastustaneiden erilaisten osapuolten, kuten hippiliikkeen ja opiskelijoiden järjestöjen varjoon Vietnamin sodan historiantutkimuksessa on ollut afroamerikkalaisten saman aikakauden keskeiset järjestöt sekä niiden kannat, sisäinen keskustelu ja suhtautuminen kyseistä sotaa kohtaan. Esimerkiksi J. Marciano tarkasteli teoksessaan *The American War in Vietnam: Crime or Commemoration? (2016)* Yhdysvaltalaisen sodanvastaisen liikkettä ja siihen liittyviä myyttejä ja suorita valheita. Vaikka Marciano argumentoi teoksessaan, että varsinkin vuoden 1968 Tet-hyökkäyksen jälkeen sodanvastainen liike alkoi saamaan suurempaa kannatusta myös afroamerikkalaisten keskuudessa³, ei hän tuonut esille sen suurempia argumentteja esille siitä, että miten afroamerikkalaisten ja näiden eri järjestöjen suhtautuminen Vietnamin sotaa kohtaan erosivat toisistaan. Voidaan esittää myös kysymys, että miksi afroamerikkalaisten vaikutusta, sekä Vietnamin sodan vastustuksessa että sen kulkuun ei ole turhan suuresti tarkasteltu, vaikka afroamerikkalaisilla järjestöillä oli keskeinen rooli

¹Lewy, 1978, s.12

²Hallin, 1986, s.105

³Marciano, 2016, s.137

Yhdysvaltojen Vietnamin sotaa vastustaneessa liikkeessä. Lisäksi afroamerikkalaiset olivat keskeinen vähemmistö, jonka sotaponnistuksilla oli huomattava rooli Yhdysvaltojen asevoimien toiminnassa Vietnamissa.⁴ Vietnamin sota ja afroamerikkalaisten osallisuus Yhdysvaltojen asevoimissa sen aikana nähtiin monen afroamerikkalaisen silmissä hyvin ongelmallisena asiana heidän edelleen käynnissä olleen kansalaisyhteiskuntaistelun kannalta. Ja jopa ennen Vietnamin sotaa, Yhdysvaltojen asevoimien ja sen harjoittamien sotien katsottiin K. Phillipsin mukaan ajoittain kaventavan tavallisten afroamerikkalaisten pyrkimyksiä heidän kansalaisyhteiskuntaisteluksiensa parantamiseksi Yhdysvaltojen maaperällä.⁵

1.2. Tausta

Tämän kandidaatintyön tarkoituksena on selvittää, millaista keskustelua Vietnamin sota synnytti keskeisissä 1960-luvun afroamerikkalaisissa yhteiskunnallisissa järjestöissä, näiden säännöllisten sanomalehtijulkaisujen kautta tarkasteltuna sekä mitä eroja tai yhtäläisyyksiä näiden järjestöjen käymissä keskusteluissa löytyi toisiinsa nähden. Selvittämällä nämä erot ja yhtäläisyydet, pyrin luomaan kuvaa siitä, millaista afroamerikkalaisten suhtautuminen Vietnamin sotaa kohtaan oli ja millaiset yhteiskunnalliset vaikutukset kyseisellä sodalla oli afroamerikkalaisten yhteisöissä ja osin myös koko Yhdysvalloissa samanaikaisesti, kuin afroamerikkalaisten kansalaisyhteiskuntaistelu liikkeiden taistelu oli käynnissä lähes kaikkein aktiivisimmillaan.⁶

1.3. Aikaisempi tutkimus

Vietnamin sodan aikaiset afroamerikkalaiset yhteiskunnalliset -ja kansalaisyhteiskuntajärjestöt ja niiden vaiheet ovat olleet yksinään historian tutkimuksessa jo suhteellisen yleinen tutkimusaihe. Niiden väliset näkemys -ja toimintaerot Vietnamin sodan aikana eivät kuitenkaan ole olleet erityisesti tarkastelun alla niihin liittyvässä historian tutkimuksessa, vaan niiden tutkimuksessa on keskitytty pohtimaan lähinnä niiden vaikutuksia ja historiaa afroamerikkalaisten kansalaisyhteiskuntaistelu liikkeiden aikana. Esimerkkeinä tästä toimivat sellaiset teokset, kuin Juan Williamsin *Eyes on the prize* (1987) ja Clayborne Carsonin *In struggle, SNCC and the Black awakening of the 1960s* (1981). Nämä molemmat teokset ovat kattavia ja arvostettuja yleisteoksia keskeisimmistä afroamerikkalaisista kansalaisyhteiskuntaistelu liikkeistä sekä niiden historiasta keskellä kansalaisyhteiskuntaistelu liikkeiden – ja taistelun kuumimpia vaiheita. Nämä kyseiset teokset toimivat myös yhtenä keskeisimpänä lähdeaineistona tässä tutkimuksessa.

⁴Herman, 2003, s.15, Eldridge, 2011, s.51-52

⁵Phillips, 2012, s.25

⁶Jonas, 2005, s.204

Kiistellysti kenties kaikkein radikaaleimman afroamerikkalaisen järjestön Black Panther Party tai BPP:n, joka tulee olemaan keskeisessä osassa myös tässä tutkimuksessa, sen vaiheisiin ja taustoihin ovat keskittyneet esimerkiksi Curtis Austin teoksessaan *Up against the wall: violence in the making and unmaking of the Black Panther Party (2006)* ja Jessica Harris artikkelissaan “Revolutionary Black Nationalism: The Black Panther Party” (2001).⁷ Nämä mainitut tutkimukset ovat myös esimerkkejä siitä laajuudesta, kuinka paljon kyseistä järjestöä ja myös muita Vietnamin sodan aikakauden radikaaleja yhdysvaltalaisia järjestöjä on kaikkiaan tutkittu historian tutkimuksen saralla.

Afroamerikkalaisten yhteiskunnallisten ja -kansalaisyhteisöjärjestöjen sekä Vietnamin sodan vastaisten liikkeiden välistä suhdetta on tarkastellut muun muassa Simon Hall teoksessaan *Peace and Freedom: The Civil Rights and Antiwar Movements in the 1960s (2006)*, jossa hän muun muassa argumentoi, että jotkin kansalaisyhteisöjärjestöt olivat haluttomampia julkisesti vastustamaan Vietnamin sotaa kuin toiset.⁸ Hallin teos on suhteellisen ainoa laatuaan, sillä vaikka afroamerikkalaisten kansalaisyhteisöjärjestöistä sekä Yhdysvaltalaisen Vietnamin sodan vastaisista liikkeistä löytyy yksinään melko paljon tutkimusta ja kirjallisuutta, ei näiden välistä suhdetta ole ainakaan liikaa tarkasteltu Vietnamin sotaan liittyvässä historian tutkimuksessa. Tästä esimerkkinä toimivat myös Melvin Smallin artikkeli “The Doves Ascendant: The American Antiwar Movement in 1968” (1999), Penny Lewisin *Hardhats, hippies, and hawks: the Vietnam antiwar movement as myth and memory (2013)* ja Brenda Plummerin teos *Window on freedom: race, civil rights, and foreign affairs, 1945-1988 (2003)*. Nämä edellä mainitut tutkimukset antavat hyviä ja perusteellisia tietoja Vietnamin sodan vastaisten liikkeiden ja afroamerikkalaisten yhteiskunnallisten järjestöjen vaikutuksesta kyseisen sodan kulkuun. Tästä huolimatta ne silti keskittyvät pääasiassa tarkastelemaan, vain käsittelemiensä organisaatioiden ja järjestöjen vaikutusta sen sijaan, että ne olisivat pyrkineet tarkastelemaan Vietnamin sodan vastaisten liikkeiden moninaisuutta.

Vaikka afroamerikkalaisten näkökulmat ja näiden kokemukset Vietnamin sodasta ovat alkaneet viime vuosikymmeninä yleistymään historian tutkimuksen aiheena, löytyy näiden ja myös muiden yhdysvaltalaisen vähemmistöjen kokemuksista etenkin Vietnamin sodasta vielä riittävän paljon tutkittavaa. Kuten esimerkiksi Simon Hallin edellä mainittu teos, Herman Grahamin *The brothers' Vietnam War: Black power, manhood, and the military experience (2003)* ja Benjamin Fleury-Steinerin *Disposable heroes: The betrayal of African-American veterans (2012)* juuri osoittavat.

⁷Austin, Curtis J, *Up against the wall: violence in the making and the unmaking of the Black Panther Party*, Fayetteville, University of Arkansas Press, 2006, Harris, Jessica C, Revolutionary Black Nationalism: The Black Panther Party, *The Journal of Negro History*, Vol. 86, No. 3, 2001, s. 409-421, The University of Chicago Press

⁸Daugherty, “Daugherty on Hall, 'Peace and Freedom: The Civil Rights and Antiwar Movements in the 1960s'”, 2006

Tutkimusaiheena vähemmistöjen sotakokemukset voi myös tarjota tuoreempia ja mielenkiintoisia näkökulmia jo ennestään tutuista sekä runsaasti tutkituista aiheista.

1.4. Alkuperäislähteet

Päälähdeaineistona tulee toimimaan yhteensä kolmen eri afroamerikkalaisen järjestön säännöllisesti julkaisemaa sanomalehteä ja niiden eri julkaisuja, joista tulen tarkastelemaan muun muassa niissä esiintyviä artikkeleita, pääkirjoituksia, mielipidekirjoituksia ja haastatteluja. Kyseiset sanomalehdet ovat siis nimeltään *The Crisis*, *The Movement* ja *The Black Panther*. Tulen myös lyhyesti esittelemään näiden sanomalehtien takana olevia järjestöjä, lehtien sekä joidenkin niiden takana olleiden henkilöiden taustoja sekä sitä miksi ja ketä varten kyseisiä sanomalehtiä aikanaan julkaistiin. Päähuomio tulee kuitenkin kiinnittymään näiden lehtien sisältöön ja siihen, miten niissä käsitellään sekä keskustellaan Vietnamin sodasta.

Päädyin käyttämään näitä kyseisiä lehtiä päälähdeaineistonani, sillä niiden välisestä sisällöstä löytyi monesti huomattavasti eroja. Tämä johtui todennäköisesti siitä, että näiden lehtien julkaisujen takana olleet järjestöt erosivat huomattavan paljon toisistaan ja ne edustivat erilaisia näkökulmia ja toimintatapoja toisiinsa nähden, kuten tulen tätä hieman myöhemmin tuomaan paremmin esille. Päälähdeaineistona toimivien sanomalehtien takana olleet järjestöt ajoivat aktiivisesti afroamerikkalaisten kansalaisoikeuksien parantamista, mutta niiden toimintatavoissa oli hyvin selkeitä eroja. Tämä oli eräs tärkeä seikka, joka minun piti huomioida käydessäni läpi päälähdeaineistoani. Huomattavaa näiden lehtien käytössä oli myös se, että kaikki käyttämäni lehtijulkaisut löytyivät netistä. Tietynlaisia vaikeuksia minulle esiintyi etenkin *The Black Pantherin* kanssa, sillä sen eri julkaisuja löytyi monelta eri verkkosivustolta. Tästä syystä kyseisen lehden julkaisujen tarkasteleminen niiden ilmestymisjärjestyksessä osoittautui melko hankalaksi.

Näistä päälähdeaineistona käytetyistä sanomalehdistä erityisesti *The Black Panther* edusti kyseisten sanomalehtien ilmestymisaikana suhteellisen uutta ja radikaalia “Black Power”-aatetta⁹, joka toimi käsitteenä ja iskulauseena afroamerikkalaisten pyrkimykselle itsehallinnon saamiseen. Kyseisen aatteen pohja löytyi etenkin sosialismista ja mustien nationalismista, joka näkyi hyvin sen keskeisimpien puolestapuhujien, kuten Black Panther Partyn perustajien Huey Newtonin ja Bobby Sealen taustassa, sillä näillä kahdella oli kytköksiä sekä aikaisempaa historiaa kyseisten ideologioiden kanssa.¹⁰ Black Power-aatteen nähtiin toimivan tehokkaampana ratkaisuna afroamerikkalaisten kansalaisoikeustaistelussa ja siihen liittyvien ongelmien selättämisessä, kuin vanhempien

⁹Carson, 1981, s.208-211, 215-228

¹⁰Bloom, Martin, 2012, s.31-32, 34

kansalaisoikeusliikkeen johtohahmojen ja näiden järjestöjen ajaman maltillisemman linjan. Black Power-aatteen mukana syntyi myös ajatus siitä, että saadakseen oikeutensa, afroamerikkalaisten tulisi tarvittaessa käyttää apunaan voimakeinoja, kuten väkivaltaa jotta tämä onnistuisi.¹¹ Tämä näkemys ei kuitenkaan pidemmän päälle saanut kovinkaan suurta suosiota kiitos osaksi muiden kansalaisoikeusjärjestöjen ja niiden johtohahmojen sitkeän vastustuksen johdosta, joka söi Black Power-aatteen uskottavuutta toimivana ratkaisuna afroamerikkalaisten kokemien vääryyksien ja ongelmien ratkojana.¹²

Muuna lähdeaineistona tutkimuksessani tulee toimimaan aiheeseen liittyvä tutkimuskirjallisuus. Tulen käyttämään muun muassa sellaisia teoksia, kuten Clayborne Carsonin *In struggle, SNCC and the Black awakening of the 1960s (1981)* ja Gilbert Jonaksen *Freedom's sword: the NAACP and the struggle against racism in America, 1909-1969 (2005)*. Nämä teokset auttavat minua pohjustamaan afroamerikkalaisten kansalaisoikeusjärjestöjen vaiheita ennen Vietnamin sotaa ja sen aikana. Afroamerikkalaisten Vietnamin sodan kokemuksiin liittyen ja päälähdeaineiston lehtien tukena tulen hyödyntämään erityisesti sellaista teosta, kuin Eldridge Lawrencen *Chronicles of a Two-Front War: Civil Rights and Vietnam in the African American Press (2011)*. Jotta saan tutkimukseni kontekstin valossa kerrottua myös muun muassa Vietnamin sodan afroamerikkalaisten sotilaiden kokemuksista ja ajatuksista, tulevat sellaiset teokset, kuin Kimberly Phillipsin *War! What is it good for?: black freedom struggles and the U.S military from World War II ro Iraq (2012)* ja Herman Grahamin aikaisemmin mainittu *The Brothers' Vietnam: Black Power, Manhood and the Military Experience (2003)* olemaan korvaamattomia.

1.5. Lähdekritiikki ja eettiset huomiot

Tärkeimpiä lähdekriittisiä huomioita päälähdeaineistoni lehdissä olivat muun muassa, että kuka lehtien kirjoitusten tekstit oli kirjoittanut ja käyttikö kirjoittaja omaa nimeään vai nimimerkkiä. Monen kirjoituksen takaa löytyi kirjoittajan omia tausta-ajatuksia ja näkemyksiä tämän kirjoittamasta aiheesta ja siitä, miten eri asiat, kuten Vietnamin sota koskettivat afroamerikkalaisia. Muun käyttämäni lähdeaineiston lähdekriittiset huomiot keskittyivät lähinnä niiden luotettavuuteen iän perusteella, sillä osa niistä on jo useita vuosikymmeniä vanhoja, joten niiden paikkansapitävyyteen tai historiantutkimukselliseen merkitykseen on voinut tulla muutoksia. Tämän lisäksi jouduin kiinnittämään huomiota muun lähdeaineiston takana olleisiin henkilöihin, joista huomattava osa oli tavalla tai toisella aktiivisesti tekemisessä eri esiteltyjen afroamerikkalaisten järjestöjen kanssa. Näin

¹¹Bloom, Martin, 2012, s.72

¹²Jonas, 2005, s.328, 354-355, 396

ollen heillä oli myös omia intressejä tai näkemyksiä sen suhteen, miten he halusivat tuoda esille edellä mainittuja järjestöjä omissa kirjoituksissaan.

Käyttämäni lähdeaineiston tutkimuseettiset seikat linkittyivät suuremmaksi osaksi samaan seikkaan, kuin lähdekriittiset huomiot eli, kuka henkilö oli aina päälähdeaineistosta löytyneiden kirjoitusten takana. Etenkin päälähdeaineistossa monien kirjoitusten takaa löytyi henkilö, joka oli lopulta keskeisessä roolissa yksittäisessä päälähdeaineiston takana olevassa järjestössä ja sen toiminnassa. Tästä syystä on suhteellisen turvallista sanoa, että edellä mainitun tapaisten henkilöiden kirjoitukset edustivat lähes täysin heidän ajatusmaailmansa. Tämän vuoksi näiden kirjoitusten käyttäminen myös siihen, että niiden perusteella tehtäisiin johtopäätöksiä lehtien edustamasta yleisestä linjasta ja mielipiteistä johonkin asiaan, tässä tapauksessa Vietnamiin sotaan liittyen onkin suhteellisen turvallista. Toisaalta joidenkin päälähdeaineiston kirjoitusten takana oli myös sellaisia henkilöitä, joiden näkemykset ovat voineet muuttua Vietnamin sodan jälkeisinä vuosikymmeninä, joten näiden henkilöiden kirjoitusten käyttäminen osana tutkimukseni johtopäätöksiä muodostikin mielestäni suurimman tutkimuseettisen pulman.

Aikarajauksen kyseisten lehtien käyttöön päätin tehdä vuosiksi 1966-1970, sillä tänä aikana löytyi lehdistä eniten kirjoituksia Vietnamin sodasta ja käytetyistä lehdistä yksi, *The Black Panther* aloitti toimintansa vasta vuonna 1967¹³, joten tämä aikarajaus toimi parhaiten tutkimukseni kannalta. Vietnamin sodan on myös yleisesti nähty eskaloituneen Yhdysvaltojen osalta kyseisten vuosien aikana, joten tämä näkyi suoraan myös lehtien eri julkaisujen sivuilla ja kirjoituksissa.¹⁴ Eräs huomioitava seikka oli se, että vaikka kyseisen aikarajauksen vuosien ajalta löytyi päälähdeaineistosta huomattava määrä kirjoituksia Vietnamin sotaan liittyen, niin oli päälähdeaineistoon kuuluvien lehtien sisällä huomattavia eroja. Myös Vietnamin sotaan liittyvien kirjoitusten määrässä eri vuosina löytyi eroavaisuuksia

1.6. Metodit ja tutkimuskysymykset

Tutkimukseni pääasiallisena metodina tulee toimimaan Lähiluku, sillä se sopi kaikkein parhaiten käytettäväksi päälähdeaineistoni luonteen ja rakenteen vuoksi. D. Saccomanon mukaan Lähiluku on strategia, joka antaa hyvät lähtökohdat hankalien kirjoitusten ymmärtämiseksi. Tämän lisäksi Lähiluku auttaa lukijaa ymmärtämään luettua tekstiä paremmin sekä mahdollistaa hankalien kirjoitusten yhdistämistä helpommin käsiteltäviksi kokonaisuuksiksi, jotta näiden lukeminen ja

¹³House. Committee on Internal Security, 1970, s.1

¹⁴House. Committee on Internal Security, 1970, s.73-74

tutkiminen onnistuisi vaivattomammin.¹⁵ Lähiluku ja sen käyttö tässä tutkimuksessa antaa minulle myös hyvän lähtökohdan lähteä tarkastelemaan erityisesti päälähdeaineistosta löytyviä eroja muun muassa kielenkäytön ja kirjoitusten toivottujen kohdeyleisöjen löytämisessä. Käyttämäni päälähdeaineiston sisällöstä löytyvien ajoittain huomattavien eroavaisuuksien vuoksi, koin myös, että lähiluku oli selkeästi se parhain tutkimusmenetelmä, joka auttoi minua tarkastelemaan tutkimukseni lähdeaineistoa yhtenä selvänä kokonaisuutena, joka taas puolestaan auttoi löytämään yhtäläisyyksiä, eroja sekä jatkumota päälähdeaineiston ja muiden käyttämäni lähdeaineistojen välillä.

Lähiluvun hyödyntämisen lisäksi pyrin myös tarpeen tullen tutkimaan ja erittelemään pääasiassa päälähdeaineiston sisältöä myös kvalitatiivisesta näkökulmasta. Toisin sanoen aion myös keskustelujen yhtäläisyyksien ja eroavaisuuksien löytämisen sekä esittelemisen lisäksi vertailla tutkimuksessa käytettyjen afroamerikkalaisten järjestöjen lehtien kirjoitusten ja sisällön laatua toisiinsa nähden. Näiden kyseisten lehtien ja etenkin niiden sisältämien kirjoitusten laadun tarkkaileminen auttavat minua tuomaan esille päälähdeaineistosta löytyviä puutteita ja ristiriitoja esimerkiksi niiden käyttämien lähteiden suhteen.

Tutkimuskysymykset olen hahmottanut ja rajannut siis seuraavasti: *Miten afroamerikkalaisten edustamien järjestöjen näiden sanomalehdissä käymä keskustelu Vietnamin sodasta erosi toisistaan? Millaisia yhtäläisyyksiä keskustelusta löytyi?* Vastaamalla näihin kysymyksiin lähdeaineistoni esittelemisen ja lähemmän tarkastelemisen avulla, odotan saavani luotua suhteellisen tarkan kuvan siitä, millainen yleinen ilmapiiri vallitsi Vietnamin sotaan liittyvässä keskustelussa afroamerikkalaisten keskuudessa.

Tutkimukseeni liittyvien aiheiden, tekemieni johtopäätösten sekä lähdeaineiston esittelyn ja sen käytön selventämiseksi aion käyttää päälähdeaineistossani esiintyvien afroamerikkalaisten järjestöjen ja niiden sanomalehtien englanninkielisiä nimiä ja lyhenteitä, kuten esimerkiksi The Black Panther Partysta aion käyttää jatkossa lähes koko tutkimuksen ajan lyhennettä BPP. Myös joitakin lähdeaineistostani löytyviä keskeisiä Vietnamin sodan aikakauden yhdysvaltalaisia tai afroamerikkalaisten käyttämiä termejä sekä käsitteitä tulen esittelemään ja käyttämään niitä, pääsääntöisesti niiden englanninkielisillä nimillä. Tein nämä päätökset siitä syystä, että ne helpottivat huomattavasti minua pitämään tutkimukseni varsinaisen tekstirakenteen ymmärrettävämpänä ja selkeämpänä. Vaikka käyttämäni lähdeaineiston englanninkielisyyden vuoksi, joidenkin käsitteiden tai termien käyttäminen tulee olemaan suomenkielisessä tutkimuksessani tietynlaisia haasteita synnyttävä tekijä, uskon että tulen onnistumaan lähdeaineiston kontekstualisoinnissa tutkimukseni

¹⁵Saccomano, ”How Close is Close Reading?”, 2014, s.140, 146

suomenkielisyyteen suhteellisen vaivattomasti. Tulen myös jatkossa viittaamaan päälähdeaineiston sanomalehtiä ennemmin sanalla lehti, jotta kirjoitukseni pysyy mahdollisimman yhdenmukaisena ja helposti seurattavana.

2. Järjestöt ja lehdet

2.1. NAACP ja *The Crisis*

Kun puhutaan afroamerikkalaisista järjestöistä, niin harva järjestö ei ole onnistunut tekemään yhtä paljon työtä afroamerikkalaisten yhteiskunnallisen aseman parantamiseksi Yhdysvalloissa, kuin NAACP. The National Association for the Advancement of Colored People eli NAACP, sai alkunsa yli sata vuotta sitten vuonna 1909, kun joukko oman aikansa intellektuelleja ja aktivisteja päättivät afroamerikkalaisen oppineen ja kansalaisoikeusaktivisti W.E.B DuBoisin johdolla perustaa järjestön, jonka tarkoituksena oli ajaa sellaisia uudistuksia, jotka parantaisivat afroamerikkalaisten kansalaisoikeuksia ja suojelisivat näitä rasismiin perustuvilta väkivallanteoilta, kuten lynkkaukselta.¹⁶ Aina perustamisestaan lähtien ja nykypäiviin asti, NAACP on toiminut aktiivisesti afroamerikkalaisten kansalaisoikeuksien suojelijana ja on toiminnallaan edesauttanut siinä, että afroamerikkalaisten kansalaisoikeudet ovat siinä tilanteessa, kuin ne ovat nykypäivänä.

NAACP:n äänenkantajana on toiminut lähes yhtä pitkään, kuin mitä itse järjestö on ollut olemassa, sen oma lehti *The Crisis*. Ensimmäinen *The Crisis*en numero ilmestyi vuoden 1910 lopussa¹⁷, eli vain vuosi sen jälkeen, kun NAACP oli aloittanut toimintansa ja lehteä on julkaistu aina siitä lähtien joko kuukausittaisesti tai neljännesvuosittaisesti.¹⁸ 1960-luvulla lehteä julkaistiin ajoittain myös kahdesti kuussa kesä-heinäkuussa ja elo-syyskuussa.¹⁹ Lehden päätoimittajan roolissa toimi sen ensijulkaisun aikana W.E.B DuBois, joka oli lehden emojärjestön perustajajäseniä ja sen keskeisimpiä sekä pitkäaikaisempia toimijoita. Hän jatkoi kyseistä työtehtäväänsä lehden päätoimittajana aina vuoteen 1934 asti. DuBoisin seuraajaksi valikoitui Roy Wilkins²⁰, joka myöhemmin nousi järjestön hierarkiassa keskeiseen asemaan ja oli afroamerikkalaisten kansalaisoikeusliikkeen johtohahmoja Vietnamin sodan aikakaudella, niin kuin myöhemmin tässä tutkimuksessa tulee paremmin selviämään. Vietnamin sodan aikoihin ja 1960-luvulla lehden

¹⁶Jonas, 2005, s.8-11

¹⁷The Crisis, 11/1910

¹⁸<https://www.thecrisismagazine.com/> luettu 23.4.2020

¹⁹The Crisis, 1/1966, s.3, The Crisis, 12/1969, s.391

²⁰Jonas, 2005, s.20, 24

toimittajana toimi ensin James W. Ivy ja tämän seuraajaksi tuli vuosikymmenen loppuun asti Henry Lee Moon²¹.

DuBoisin ja Wilkinsin aikoina *The Crisis* sisältö koostui hyvin pitkälti ajan keskeisten ajattelijoiden ja kansalaisoikeusaktivistien pää-, kolumni, artikkeli – ja mielipidekirjoituksista, mutta Vietnamin sodan aikoihin tultaessa lehdessä alkoi yhä useammin ilmaantua myös muiden ihmisryhmien kirjoituksia, kuten esimerkiksi lehden ulkopuolisten mielipidekirjoituksia ja kirjeitä lehden toimitukselle, joiden sisältöä alettiin myös käyttämään osana lehden kuukausittaisista sisällöistä. Tämän lisäksi *The Crisis* esiteltiin myös muiden lehtien kirjoituksia ja aiheita aikaisempaa enemmän. Huomattavana lisänä lehden sivuilla alkoi näkyä myös enemmän kuvia *The Crisis* ja NAACP:n henkilöstöön ja jäsenistöön kuuluvista ihmisistä ja molempien organisaatioiden järjestämistä tapahtumista.²²

The Crisis yleinen linja oli perustamisestaan lähtien aina 1960-luvulle tultaessa hyvin maltillinen ja asiallinen, varsinkin osaan muihin saman ajan afroamerikkalaisten järjestöjen lehtiin verrattuna. Tämä ei kuitenkaan täysin tarkoittanut sitä, etteikö lehdestä olisi löytynyt kirjoituksia, joiden tarkoituksena oli herättää huomiota ja synnyttää keskustelua etenkin afroamerikkalaisten kansalaisoikeuksiin liittyen. Sisältönsä ja linjaustensa puolesta *The Crisis* oli selkeästi suunnattu vanhemmalle ja osin oppineemmalle afroamerikkalaiselle väestölle. Näiden mielipiteet ja näkemykset kansalaisoikeusliikkeen tilasta ja Vietnamin sodasta tuntuivat yleisemmin suosivan maltillisempaa lähestymistapaa verrattuna nuoremman afroamerikkalaisen väestön lähestymistapoihin kyseisten aiheiden suhteen. Joten sisältönsä ja imagoonsa puolesta lehti oli kuin suoraan luotu edellä mainitun tapaiselle yleisölle. *The Crisis* kohdeyleisö ilmeni erityisen hyvin lehden toimituksen saamissa lehden lukijoiden ja tilaajien kirjeistä sekä lehden eri julkaisujen kuvissa, joissa selviää lehden ja NAACP:n seuraajien ja jäsenten keskimääräinen ikä.²³

Vietnamin sodasta *The Crisis* kirjoitti suurimman osan ajasta suhteellisen hillittyyn ja harkittuun sävyyn, sillä lehti ei ottanut yhtä vahvasti varsinkaan negatiivista kantaa kyseisestä sodasta, kuin muiden radikaalimpien afroamerikkalaisten järjestöjen lehdet. Tämä näkyi muun muassa eräässä lehden vuoden 1967 numerossa, jossa NAACP ilmoitti, tiukkaan, mutta hillittyyn ja harkittuun sävyyn että se tulisi vaatimaan muutoksia Yhdysvaltain asevoimien valikoivan värväyksen suhteen.²⁴

²¹The Crisis, 4/1966, s.191, The Crisis, 6-7/1969, s.231

²²The Crisis, "Life Memberships", 1/1966, s.63-66

²³The Crisis, 10/1966, s.458-462, The Crisis, 2/1969, s.98-102

²⁴The Crisis, "Youth Groups Urge Draft Reform", 3/1967, s.104-105, The Crisis, "The Negro And The Military", 5/1967, s.196-199, 221

Maltillisen tiukalla toiminnallaan *The Crisis* onnistui hyvin todennäköisesti saamaan tukea NAACP:lle myös sellaisilta henkilöiltä ja tahoilta, jotka vierastivat muiden uudempien afroamerikkalaisten järjestöjen näkökulmia ja lausuntoja kyseiseen aiheeseen liittyen. Vaikka *The Crisis* uutisoikin ja kirjoitti sivuillaan Vietnamin sodasta, oli lehden pääpiste edelleen vahvasti keskittynyt afroamerikkalaisten kansalaisyhteiskuntaisteluun emojärjestönsä tavoin.²⁵ Tämä oli ehkä se keskeisin syy miksi *The Crisis* ja tämän emojärjestö NAACP pystyivät ylläpitämään suosiotaan afroamerikkalaisten ja ei-afroamerikkalaisten keskuudessa, niin Vietnamin sodan aikana kuin myös sen jälkeenkin.

2.2. SNCC ja *The Movement*

Afroamerikkalaisten kansalaisyhteiskuntaisteluun alkuvaiheissa syntyi monenlaisia eri järjestöjä, jotka muodostuivat eri ikä- ja ihmisryhmistä. Suurimmat, vanhimmat sekä vaikutusvaltaisimmat afroamerikkalaiset järjestöt, kuten NAACP muodostuivat usein iäkkäämmistä henkilöistä, mutta eräs järjestö oli poikkeus tässä. Tämä järjestö oli siis nimeltään Student Nonviolent Coordination Committee tai lyhyesti SNCC. Kyseinen järjestö sai alkunsa ja nimensä neljän afroamerikkalaisen opiskelijan suorittamasta väkivallattomasta Sit-in mielenilmauksesta 1. Helmikuuta 1960, jonka vaikutus sittemmin laajeni ympäri Yhdysvaltoja ja pian niitä alettiin suorittamaan myös muiden opiskelijoiden toimesta eri korkeakoulujen kampuksilla. Varsinaisena järjestönä SNCC aloitti toimintansa vain muutama kuukausi ensimmäisen Sit-in mielenilmauksen jälkeen, kun toisen keskeisen afroamerikkalaisen järjestön SCLC:n (Southern Christian Leadership Conference) toiminnanjohtaja Ella Baker päätti järjestää perustamiskonferenssin kyseiselle tulevalle järjestölle.²⁶

SNCC:n perustamiskonferenssista lähtien oli selvää, että järjestö tulisi toimimaan etenkin afroamerikkalaisten opiskelijoiden vaikuttamiskanavana näiden taistelussa erityisesti rotusyrjintää vastaan. Tämän lisäksi se mahdollisesti tulisi aktivoimaan poliittisesti sekä yhteiskunnallisesti kyseisiä opiskelijoita aikaisempaa enemmän. Se, kuinka vaikutusvaltaiseksi ja suureksi järjestö lopulta kasvaisi, oli vielä suhteellisen epäselvää myös monelle sen perustamisen takana olleille henkilöille.²⁷ Tämä kuitenkin tuli selkeämmäksi 1960-luvun edetessä keskellä afroamerikkalaisten kansalaisyhteiskuntaistelun keskeisimpiä tapahtumia ja Vietnamin sodan kauhuja.

The Movement sai alkunsa vuonna 1964, kun joukko San Franciscon alueen SNCC järjestön alajaoston jäsenistä päättivät perustaa oman lehtijulkaisunsa SNCC:n virallisen lehtijulkaisun *The*

²⁵The Crisis, 3/1967, s.58-59,102, The Crisis, "Civil Rights in War and Peace", 4/1967, s.126-127

²⁶Carson, 1981, s.9-12, 18, Jonas, 2005, s. 174

²⁷Carson, 1981, s.17

Student Voicen rinnalle. Lehden tarkoituksena oli uutisoida San Franciscon alueen SNCC:n jäsenille tai seuraajille järjestön toiminnasta ympäri Yhdysvaltoja ja samalla se pyrki määrittämään itsensä tiedotusvälineeksi, joka uutisoisi sellaisista aiheista, joita massamedia pyrki välttämään. *The Movement* oli alkuun vain pieni uutiskirjeen tapainen julkaisu, kunnes sen levikki alkoi hiljalleen kasvaa, jonka seurauksena siitä hiljalleen muodostui säännöllisen lehtijulkaisun oleelliset piirteet täyttävä kokonaisuus.²⁸

The Movementia julkaistiin sen olemassaolonsa aikana kuukausittaisesti.²⁹ Pienen kokonsa vuoksi, lehti sisälsi alkuun lähinnä lyhyehköjä kirjoituksia tapahtumista, jotka koskettivat SNCC:n jäseniä tai muita sen ajan Yhdysvaltalaisia yhteiskunnallisia järjestöjä ja niiden jäseniä tai seuraajia. Muutos tähän tapahtui kuitenkin noin vuoden 1967 tienoilla, kun lehti alkoi saamaan enemmän tilaajia ja se pystyi kasvavan henkilökuntansa sekä laajenevan levikkinsä puolesta kirjoittamaan entistä enemmän keskeisistä tapahtumista, jotka koskettivat sen emojärjestöä.³⁰

Linjaukseltaan lehti keskittyi alkuun vain kuvaamaan keskeisiä SNCC:tä koskettavia tapahtumia suhteellisen neutraaliin sävyyn, mutta hiljalleen, kun lehden suosio alkoi kasvaa, niin sen sisältö alkoi kokea radikaaleja muutoksia. Vuoteen 1968 mennessä lehdestä oli muotoutunut SNCC:n keskeinen ja radikaali äänenkannattaja, joka pyrki sisällössään tuomaan esille nuorten etenkin afroamerikkalaisten sellaisten mielipiteitä ja suhtautumista sellaisia ajankohtaisia aiheita, kuin Vietnamin sotaa kohtaan. Yksi mahdollinen syy tälle lehden yleisen linjan suhteellisen äkkinäiselle muutokselle oli kenties sen alkuperäisen päätoimittajan Terry Cannonin jättäytyminen pois tehtävästään vuoden 1967 aikana. Tämän lisäksi myös lehden toimituksen uusilla jäsenillä oli suora vaikutus lehden sisällön sekä linjan muutokseen.³¹ On myös hyvin todennäköistä, että lehden kokema muutos heijasteli vain niitä sisäisiä muutoksia, mitä itse SNCC koki sen jälkeen, kun järjestön puheenjohtajaksi valittiin Stokely Carmichael. Kyseisen henkilön johdolla järjestö tulisi ottamaan sellaisen suunnan, mitä sen perustamisen takana olleet henkilöt eivät varmaan olisi velleimmissä unelmissaan pystyneet edes kuvittelemaan. Stokely Carmichaelin radikaaliuus ja tämän merkitsevä asema näkyi erityisen hyvin eräässä FBI:n muistiossa, jossa ilmaistiin FBI:n pelko siitä, että Carmichael tulisi yhdistämään mustien afroamerikkalaisten nationalistisen liikkeen entistä suuremmaksi ja yhtenäisemmäksi.³²

²⁸Blum, Cannon, (*huom. julkaisuvuosi ei tiedossa*), s.1-3

²⁹Blum, Cannon, s.1

³⁰The Movement, 11/1967

³¹Blum, Cannon, s.2, 4

³²Carson, 1981, s.3, 262

Oli kuitenkin lehden muutoksen syy mikä tahansa, kaikkein keskeisintä oli kuitenkin se, että siitä kehittyi yksi SNCC:n äänenkannattajista järjestön virallisen lehden lisäksi, vaikka se ei seurannutkaan täysin uskollisesti järjestön varsinaista lehteä kaikissa toimissaan. Kiitos tästä kuuluu *The Movementin* toimitukselle, joka aktiivisesti käytti aikansa siihen, että he saivat ensikäden tietoa tapahtumista, jotka koskettivat heidän emojärjestönsä lisäksi myös heidän kohdeyleisöään.³³

Lehden tarina sai kuitenkin varsinaisen loppunsa vuoden 1969 lopussa, kun sen toimitus ei pystynyt enää jatkamaan lehden kirjoittamista ja julkaisemista samalla tavoin, kuin noin viisi vuotta aikaisemmin lehteä perustettaessa.³⁴ *The Movement* kerkesi lyhyen olemassaolonsa aikana toimimaan hyvänä esimerkkinä aikansa Vietnamin sodan vastaisten ja kansalaisyhteiskuntaaktivistien järjestäytyneisyydestä, joka vaikutti juuri lehden syntyyn alun perinkin. Lehti toimi turhautuneiden ja oman maansa yhteiskunnallisen tilanteen kanssa vihaisten nuorten afroamerikkalaisten kanavana purkaa omia kokemuksiaan ja tavoittamaan muita ihmisiä, jotka ajattelivat tai kokivat samoin.

Järjestönä SNCC kohtasi loppunsa 1970-luvulle tultaessa, kun järjestö hajaantui hiljalleen sisäisesti. Järjestön organisaation takana olleet keskeisimmät henkilöt eivät enää olleet yhtä mieltä siitä, mihin suuntaan he halusivat omaa järjestöään viedä, joten sen seurauksena SNCC alkoi menettää kannatustaan etenkin nuorten afroamerikkalaisten joukossa. SNCC menetti sen alkuperäisen pohjansa, kun nuoret ja taitavat aktivistit, jotka olivat olleet järjestön elinvoima, lähtivät omille teilleen. Näin eräs lyhyt, mutta vaikuttava aikakausi afroamerikkalaisten järjestöjen historiassa päättyi ja yksi keskeisimmistä niistä sai loppunsa.³⁵

2.3. BPP ja *The Black Panther*

Yksikään afroamerikkalainen järjestö ei todennäköisesti ole herättänyt olemassaolonsa aikana yhtä paljon huomiota kuin Black Panther Party tai lyhyemmin BPP. Kyseinen järjestö on tullut tunnetuksi sen jyrkistä ja kärjistetyistä lausunnoista muun muassa Yhdysvaltojen poliisivoimiin ja keskeisiin Yhdysvaltojen tapahtumiin liittyen 1960- ja 1970-luvulla. Tämän lisäksi BPP:n toiminta, jonka taustalla oli järjestön avoimesti tukema ajatus afroamerikkalaisten itsehallinnosta Yhdysvalloissa jopa äärimmäisten keinojen turvin, loi suhteellisen ainutlaatuisen vaiheen Yhdysvaltojen historiassa ja herätti vakavaa huolta Yhdysvaltojen turvallisuudesta vastaavista instituutioissa, kuten FBI:ssä ja CIA:ssa.³⁶ BPP oli oman aikansa radikaaleimpia järjestöjä ja kyseisen järjestön synty osui yhteiskunnallisesti hyvin arkaan tai tietynlaisesta näkökulmasta katsottuna oikeaan aikaan

³³Blum, Cannon, s.2-4

³⁴Blum, Cannon, s.5

³⁵Carson, 1981, s.1, 287-305,

³⁶Bloom, Martin, 2012, s.2-4

Yhdysvalloissa, sillä käynnissä ollut afroamerikkalaisten kansalaisoikeustaistelu oli hyvin aktiivisesti käynnissä ja maa oli juuri juuttunut sodan kierteisiin Vietnamissa. Joten ajan kontekstin huomioon ottaen, voidaan melkein todeta, että BPP:n tapaisen järjestön syntyminen Yhdysvalloissa olisi ollut vain ajan kysymys.

BPP sai ensimmäisen kerran suurempaa huomiota vuoden 1967 alussa, kun kolme järjestön aseistautunutta jäsentä ajelivat ympäri Kalifornian Oaklandin kaupungin katuja, kunnes he törmäsivät aluetta partioivaan poliisiautoon ja lähtivät seuraamaan tätä. Kyseisen seuraamisen päätteeksi syntyi dramaattinen yhteenotto, jossa nämä kolme aseistautunutta jäsentä riisuiivat poliisin tämän aseesta. Muut paikalle tulleet poliisit eivät onnistuneet riisumaan näitä kolmea miestä aseistaan ja he päättivät poistua paikalta. Poliisin poistuessa paikalta tilannetta seurannut yleisö ei voinut uskoa mitä he juuri äsken olivat omin silmin todistaneet.³⁷ Tästä kyseisestä mahtipontisesta yhteenotosta ja sen vaikutuksista huolimatta, oli BPP aluksi, vain pieneen ryhmään ja tiettyyn Yhdysvaltojen maantieteelliseen alueeseen rajoittunut. Järjestön keskeisimmät henkilöt olivat sen perustajajäsenet Huey Newton ja Bobby Seale, jotka³⁸ olivat yhdessä ensimmäisenä värväämänsä henkilön Bobby Huttonin kanssa nämä kolme edellä mainittua aseistautunutta BPP:n jäsentä. Näiden kolmen miehen toiminta vuoden 1967 alussa määritteli pitkälti vastasyntyneen järjestön periaatteet ja toimintatavat. Toimintansa alkuvaiheessa BPP piti tulla toimeen pitkälti sen kahden perustajajäsenen rahavarojen turvin, mutta mitä enemmän järjestö sai mainetta, sitä enemmän se alkoi saamaan myös uusia jäseniä.³⁹

BPP:n koon kasvaessa alkoi olla selvää, että järjestö tulisi tarvitsemaan jonkinlaisen kanavan, jonka avulla se saisi entistä suuremman yleisön toiminnalleen ja näin myös runsaasti mahdollisia uusia jäseniä. Vastaus tähän tuli erään Eldridge Cleaverin muodossa, jolla oli kokemusta lehtijulkaisujen kirjoittamisesta. Cleaver lupautui julkaisemaan erään järjestön pitämän puhetilaisuuden pääsanomat lyhyen uutiskirjeen muodossa.⁴⁰ Kyseinen uutiskirje tai paremmin sanottuna monistettu lehtinen sisälsi puhetilaisuuden pääsanomien lisäksi myös tietoa BPP:n seuraavasta puhetilaisuudesta, johon kaikkia afroamerikkalaisia kehoitettiin tulemaan.⁴¹ Tästä uutiskirjeestä muodostui lopulta BPP:n virallinen lehtijulkaisu eli *The Black Panther- Black Community News Service* tai lyhyemmin sanottuna *The Black Panther*. Kyseisen lehden levikki tulisi liikkumaan sadoissa tuhansissa ja siitä tuli BPP:n pää-äänenkannattaja sekä työväline sen oman Black Power-aatteeseen perustuvan

³⁷Bloom, Martin, 2012, s.45-47

³⁸Bloom, Martin, 2012, s.43-44

³⁹Bloom, Martin, 2012, s. 48

⁴⁰Bloom, Martin, 2012, s.48, 56

⁴¹The Black Panther, 25.4/1967

ideologiansa levittämiseen ympäri Yhdysvaltoja, etenkin nuorten afroamerikkalaisten keskuuteen. Lehden varsinainen kokonainen nimi, joka viittasi lehden oletettuun rooliin afroamerikkalaisen yhteisön yhteisenä äänenkannattajana, kertoi hyvin järjestön keskeisten jäsenien näkemyksistä ja tavoitteista heidän järjestönsä roolin suhteen.

The Black Panther aloitti *The Movementin* tapaan pienikokoisena uutiskirjeen muotoisena julkaisuna, mutta siitä muodostui hiljalleen säännöllisesti julkaistu lehti aina sitä mukaa, kun sen emojärjestö kasvoi koossaan. Lehden ensimmäiset sivumäärältään pidemmät julkaisut alkoivat ilmestyä vielä vuoden 1967 puolella, sillä BPP:llä oli suhteellisen räjähdysmäisen kasvunsa puolesta aikaisempaa paremmin resursseja oman lehtensä sisällön kattavuuden kasvattamiselle.⁴² Lehteä julkaistiin ensimmäisen julkaisun ilmestymiskerrasta viikoittaisesti tai vähintään kuukausittaisesti aina yli 1970-luvun puoleen väliin asti, jolloin järjestö oli hitaasti saamassa loppunsa, vaikka eri osat järjestöstä jatkoivat vielä jonkin aikaa olemassaoloaan. Lopullisesti BPP lakkasi olemasta vuonna 1982, kun sen viimeinen jaosto suljettiin.⁴³

The Black Pantherin varsinainen päätoimittaja ja lehden toimitus oli lehden alkuvuosina varsin epäselvää, sillä lehtien eri julkaisuissa ei löytynyt erikseen mainintaa niistä. Tämän lisäksi lehden toimituksen kokoonpano vaihteli hyvin tiiviisti sen alkuvuosina. Tähän toimituksen kokoonpanon usein kokemiin muutoksiin ei luultavasti ollut yhtään yksittäistä syytä, mutta on mahdollista, että BPP:llä oli vaikeuksia löytää vakituiseen työhön päteviä ja kokeneita henkilöitä lehtensä toimitukseen. Päätoimittajana tai sitä lähiten vastaavassa roolissa toimi vuosien 1967-1970 aikana muun muassa Eldridge Cleaver, Frank Jones, Raymond Lewis ja Elbert Howard.⁴⁴ *The Black Pantherin* päätoimittaja oli vahvasti se henkilö, joka päätti etenkin lehden lopullisesta ulkoasusta ja sen sisällöstä lehden koon kasvaessa. Mutta myös muut järjestön keskeiset jäsenet vaikuttivat lehden sisältöön ja ulkoasuun lähinnä omien kirjoitustensa avustuksella.

Erityisesti *The Black Panther* poikkesi aikansa muista afroamerikkalaisten järjestöjen lehdistä sen ulkoasunsa puolesta. Kyseinen lehti sisälsi paljon huomiota herättäviä ja provosoivia piirroksia erityisesti yhdysvaltalaisista poliiseista, joita kuvattiin toistuvasti ihmismäisten sikojen muodossa. Näiden piirrosten takana oli suuremmaksi osaksi Emory Douglas, joka sikapiirrosten lisäksi tuotti myös muunlaisia värikkäitä kuvia *The Black Pantheria* varten muun muassa järjestön kuvitteellisista afroamerikkalaisista jäsenistä ja Viet Kongin taistelijoista.⁴⁵ Douglas oli lehden keskeisin kuvittaja ja

⁴²The Black Panther, 20.7/1967, The Black Panther, 23.11/1967

⁴³Bloom, Martin, 2012, s.381-389

⁴⁴House. Committee on Internal Security, 1970, s.1-2

⁴⁵The Black Panther, 28.9/1968, s.4, 10, 12-13,15

hän aloitti kyseisen työtehtävänsä jo heti lehden ensimmäisessä julkaisussa Eldridge Cleaverin tavoin. Lehden värikäs ulkoasu kiitos sen sisältämien piirrosten oli yksinään yksi tekijä, josta pystyi huomaamaan lehden sekä sen emojärjestön kantoja ja näkemyksiä eri aiheiden suhteen.

The Black Panther oli lähes täydellinen ilmentymä emojärjestönsä ja sen keskeisempien jäsenten edustamasta aatemaailmasta. Lehden värikkäät ja provosoivat piirrokset sekä huomiota herättävät ja kärjistetyt tekstit toimivat hyvinä esimerkkeinä sen erilaisuudesta verrattuna muihin saman aikakauden afroamerikkalaisten järjestöjen lehtijulkaisuihin. Kenties lehden erilaisuus ja sen anteeksiantamattoman suora viestintä lukijalleen olivat niitä tekijöitä, joiden perusteella kyseinen lehti ja sen emojärjestö saavuttivat niin suuren suosion kuin ne lopulta saavuttivat.

3. Vietnamin sota lehdissä

3.1. Vietnamin sodan yleistymisen lehtien aiheena

Ensimmäisen kerran Vietnamin sota alkoi esiintyä suuremmissa määrin tämän tutkimuksen päälähteaineiston lehtien sivuilla vuoden 1966 aikana. Tälle ei löytynyt lähdeaineistoni perusteella yhtään selvää yksittäistä selitystä, mutta todennäköisesti tämä juontui siitä, että vuoteen 1966 tultaessa afroamerikkalaisten kansalaisoikeusjärjestöjen huomio alkoi kiinnittyä yhä suuremmissa määrin Vietnamin sotaan.⁴⁶ Etenkin nuoremmat afroamerikkalaiset kansalaisoikeusjärjestöt, kuten SNCC ryhtyivät aktiivisempiin toimiin Vietnamin sodan vastustuksen suhteen.⁴⁷ Tämän lisäksi Vietnamin sota ja sen synnyttämät vaikutukset muun muassa kaatuneiden sekä haavoittuneiden yhdysvaltalaisien sotilaiden määrässä herätti huomattavasti kritiikkiä silloisen Yhdysvaltojen hallitusta ja presidentti Lyndon Johnsonin toimia kohtaan. Johnsonin ja tämän hallinnon nähtiin edesauttavan ja ylläpitävän sellaisia tekijöitä, jotka aiheuttivat myös afroamerikkalaisten suhteettomia lukuja etenkin Vietnamin sodassa kaatuneiden yhdysvaltalaisien määrässä.⁴⁸ Sodan aikaisen värväyksen katsottiin sodan alkuvuosina perusteettomasti koskettavan enemmän köyhempiä afroamerikkalaisia, mikä myös kasvatti afroamerikkalaisten vastustusta sotaa kohtaan. Afroamerikkalaiset olivat alttiimpia asevoimien värväykselle, kuin esimerkiksi keskiluokkaan kuuluneet nuoret valkoiset yhdysvaltalaiset⁴⁹, mikä näkyi juuri myös suoraan kaatuneiden yhdysvaltalaisien kasvavassa määrässä sodan yhä pitkittyessä.

Nämä kaikki edellä mainitut tekijät ja tapahtumat saivat aikaan sen, että afroamerikkalaisten keskuudessa Vietnamin sotaa kohtaan alettiin suhtautumaan enemmän negatiiviseen sävyyn. L.

⁴⁶Carson, 1981, s.174

⁴⁷Carson, 1981, s.223, 265

⁴⁸Eldridge, 2011, s. 48-52, Herman, 2003, s.15

⁴⁹Herman, 2003, s.15-17

Eldridgen mukaan myös muu afroamerikkalaisten lehdistö tuli siihen johtopäätökseen, että afroamerikkalaisten huomattava osuus Yhdysvaltojen sotilaiden määrässä Vietnamissa heijasteli vain afroamerikkalaisten epäsuotuisia elinoloja ja huonompia mahdollisuuksia Yhdysvaltojen siviiliyhteiskunnassa.⁵⁰ Kaikki afroamerikkalaiset eivät kuitenkaan ottaneet yhtä jyrkkää kantaa sodasta varsinkaan sen alkuvuosina, mutta sodan pitkittyessä alkoi olla selvää, että huomio Yhdysvalloissa alkoi kiinnittyä myös enemmän Vietnamiin, kuin afroamerikkalaisten kansalaisoikeuksiin.

3.2. Värväys, Black Power-aatteen nousu ja vuosi 1966

Vuoden 1966 alussa *The Crisis* uutisoitiin, että järjestön toiminnanjohtajan Roy Wilkinsin johdolla NAACP tulisi sanoutumaan irti SNCC:n johtohenkilöiden tekemästä päätöslauselmasta, jossa he ilmoittivat tukevansa kaikkien nuorten miesten laillisia pyrkimyksiä välttää Yhdysvaltain asevoimien värväystä. NAACP:lle värväys ei ollut kuitenkaan yhtä henkilökohtainen ongelma, kuin SNCC:lle, jolle värväys oli suora uhka, sillä se tulisi mahdollisesti vähentämään järjestön miespuolisten jäsenien ja työntekijöiden määrää.⁵¹ SNCC otti myös kannan, jossa se osoitti selkeästi olevansa presidentti Johnsonin ja tämän hallinnon käytäntöjä vastaan. Wilkinsin lausunto SNCC:n lauselmasta pyrki erottamaan kyseisen järjestön kannan muiden afroamerikkalaisten järjestöjen kannoista Vietnamista ja korostamaan sitä, että SNCC:n päätöslauselma koski vain ja ainoastaan sitä.⁵² Lehden julkaisun jälkeen Wilkinsin lausunto herätti nopeasti joissakin piireissä erimielisyyttä ja pahennusta. Maaliskuussa 1966 *The Movement*issa julkaistiin erään NAACP:n jäsenen kirjoitus Wilkinsille, jossa kyseinen jäsen ilmaisi tyytymättömyytensä siihen, että Wilkins oli erottautunut SNCC:n päätöslauselmasta Vietnamin sodan vastustamisessa. Sama henkilö oli myös kehoittanut SNCC:tä sen rohkeasta kannasta Vietnamin suhteen ja piti järjestöä ensimmäisenä afroamerikkalaisena järjestönä, joka näin oli tehnyt.⁵³ Pelkästään jo näiden kahden lehtien välisten keskustelujen perusteella oli nähtävissä, että Vietnam oli hiljalleen synnyttämässä kuilua eri afroamerikkalaisten järjestöjen ja näiden kannattajien välille. Oli myöskin huomattavissa, että eri järjestöillä oli sisäisten erimielisyyksiensä ja näkökulmaerojensa lisäksi myös eroavaisuuksia keskenään.

Kuluvan vuoden aikana myös muitakin muutoksia alkoi ilmaantua afroamerikkalaisten järjestöjen keskuudessa. Kenties kaikkein isoin näistä muutoksista oli Black Power-aatteen ilmaantuminen ja

⁵⁰Eldridge, 2011, s.52-53

⁵¹Carson, 1981, s.182

⁵²The Crisis, "Bond's Exclusion Opposed", 2/1966, s.124-125

⁵³The Movement, "Fire, Praise For SNCC Statement On Vietnam", 3/1966, s.2

kasvaminen yhdeksi keskeiseksi tekijäksi, niin kansalaisyhteiskunnassa kuin Vietnamin sodan vastustuksessa. Vaikka Black Power-ajattelun juuret löytyivät erityisesti jo 1900-luvun alun afroamerikkalaisten kansalaisyhteiskunnallisten ja muun muassa sittemmin kuuluisaksi nousseen ihmisoikeusaktivisti Malcolm X:n toiminnasta⁵⁴, tarjosi 1960-luvun Yhdysvaltojen muuttunut yhteiskunnallinen ja poliittinen ilmapiiri viimein otollisemmat olosuhteet ajattelun lopulliselle muodostumiselle. Black Power-ajattelun ensimmäisiin puolestapuhujiin ja käyttäjiin lukeutui muun muassa Stokely Carmichael, joka SNCC:n puheenjohtajana alkoi viemään järjestöä muiden keskeisten henkilöiden johdolla enemmän kyseisen ajattelun mukaiseen suuntaan. Tämä näyttäytyi myös vuoden 1966 eri *The Movementin* julkaisujen sivuilla⁵⁵, jotka tarjosivat oivan mahdollisuuden Black Power-ajattelun mainostamiselle.

Kaikki afroamerikkalaiset eivät kuitenkaan Black Power-ajattelun tarjoamista tietyistä houkuttelevista mahdollisuuksista ja vaihtoehtoista huolimatta ryhtyneet ajattelun kannattajiksi. *The Crisis*in kesä-heinäkuun lehden pääkirjoitus "And Now, Black Power", tarjosi toisenlaisia ja kriittisiä näkökulmia Black Power-ajattelusta ja sen käytöstä käsitteenä afroamerikkalaisten keskuudessa. Kirjoituksen pääsanoma oli tuoda esille Black Power-ajattelun aiheuttamista mahdollisista vaaroista afroamerikkalaisille ja sen käytöstä käsitteenä, joka tuo mieleen samanlaiset rasistiset ja poissulkevat piirteet, kuin valkoisen ylivoimallisuuden käsite. Kaikkein keskeisintä kirjoituksessa oli, että sen kautta haluttiin tuoda esille Black Power-ajattelun ja sen käytön turhuus. Erityisesti kirjoituksessa korostettiin sitä, että saadakseen oikeutensa ja vapautensa afroamerikkalaisten ei pitäisi turvautua minkään käsitteen tai ajattelun taakse, sillä se ei olisi tarpeellista, eikä se edistäisi afroamerikkalaisten taistelua näiden asioiden saavuttamiseksi.⁵⁶

Vaikka Black Power-ajattelu vetosi lähinnä nuorempiin afroamerikkalaisiin ja näiden keskuudessa löytyviin radikaaleihin, sai ajattelu myös jonkin verran kaikkupohjaa myös Vietnamin taistelevien sotilaiden keskuudessa.⁵⁷ Tietynlaisista toistuvista epäkohdista, kuten värväyksen rotuun perustuvan syrjinnän ja usein saaduista vaarallisemmista eturintaman sotilastehtävistä huolimatta Black Power-ajattelu ei onnistunut lopullisesti saamaan afroamerikkalaisia sotilaita unohtamaan omaa maataan ja tovereitaan. Luultavasti tämä perustui siihen syyhyn, että afroamerikkalaisten uskollisen asepalveluksen katsottiin olevan hyödyksi näiden kansalaisyhteiskunnassa Yhdysvalloissa.⁵⁸ Sen

⁵⁴Carson, 1981, s.100, 134, 215, Williams, 1988 s.262-263

⁵⁵The Movement, 7/1966, s.4, The Movement, 11/1966, s.2, 4-7

⁵⁶The Crisis, 6-7/1966, s.299-300

⁵⁷Graham, 2003, s.97, 99-101,

⁵⁸Graham, s.112-113, 2003

sijaan Black Power-aate ja sen sisältämät ajatukset afroamerikkalaisten omasta kulttuurisesta identiteettistä juurtui lähinnä afroamerikkalaisten sotilaiden välisen yhteisöllisyyden tunteen kasvattajaksi ja ylläpitäjäksi.⁵⁹

3.3. Värväyksen vastustuksen kasvu lehdissä ja vuosi 1967

Saadakseen nostettua Vietnamiin lähetettävien sotilaiden määrä, jatkoi presidentti Lyndon Johnson yhdessä hallintonsa kanssa värväyksen laajuuden kasvattamista ja siihen kutsuttujen määrää. Vuoteen 1967 tultaessa sekä kutsuntoihin kutsuttujen ja värväyksien määrän noustessa, niin nousi myös värväystä välttelevien ja sitä vastaan protestoivien määrä.

Ensimmäisenä värväyksestä ja sen synnyttämistä mielipiteistä kirjoitti *The Movement*, joka toi aiheen aikaisempaa voimakkaammin esille. Lehden toimitus haastatteli SNCC:n puheenjohtajaa Stokely Carmichaelia, joka oli juuri palannut Puerto Ricon matkaltaan, jossa hän oli vierailut paikallisen itsenäisyyspuolueen luona. Carmichaelilta kysyttiin värväyksen vastaisen liikkeen mahdollisesta muodostamisesta ja hänen vastauksensa tähän oli varsin myönteinen. Carmichaelin mukaan värväyksen vastustuksen onnistumiseksi, kaikkien sen alaisten henkilöiden, etenkin afroamerikkalaisten pitäisi kieltäytyä asepalveluksesta. Tämä johtaisi hänen mukaansa siihen, että vankilat täyttyisivät niin pahasti värväyksestä kieltäytyvistä henkilöistä, että Yhdysvaltojen hallinnolla ei olisi muita vaihtoehtoja, kuin vaihtaa pakollinen värväys ja asepalvelus vapaaehtoisuuteen perustuvaksi.⁶⁰ Vaikka Carmichaelin esittämät vaihtoehdot värväyksen pysäyttämiseksi olisivat olleet ehkä toimivia, ei hän puhunut kuitenkaan kaikkien afroamerikkalaisten puolesta.

SNCC:n toiminta värväyksen suhteen näyttäytyi erityisen hyvin *The Movementin* eräässä numerossa, jossa se kirjoitti ja uutisoi eräästä Kalifornian Oaklandissa järjestetyssä mielenosoituksessa, jossa vastustettiin Yhdysvaltain hallinnon ja asevoimien järjestämää värväystä. Tämä mielenosoitus kulminoitui vuoden 1967 lopulla ja se kesti kokonaisuudessaan lähes viikon. Tästä syystä kyseisestä mielenosoitusta käytettiin nimitystä Stop the Draft Week. Kyseisen mielenosoituksen aikana nuoret Vietnamin sotaa vastustaneet aktivistit ja opiskelijat osoittivat joukolla mieltään värväystä vastaan ja pyrkivät pystyttämään barrikadeja ympäri Oaklandin katuja.⁶¹ Vaikka kyseinen mielenosoitus monen muun vastaavan tavoin lopulta päättyi, oli se silti hyvä osoitus Vietnamin sodan kasvavasta vastustuksesta. Lehden uutisointi kyseisestä mielenosoituksesta ei ollut kaikkein objektiivisinta

⁵⁹Graham, 2003, s.104-106, 109-110

⁶⁰The Movement, "Stokely Carmichael On Puerto Rico, Cities, The Draft, Blackness And More", 2/1967, s.5

⁶¹The Movement, "Barricades In Oakland", "Stop The Draft Week", "Pop-Art Guerilla Warfare", 11/1967, s.3-4,6-7

suuresti siitä syytä, että muun muassa lehden päätoimittaja oli mielenosoituksen johtohahmoja⁶² ja tämän lisäksi SNCC oli keskeisimpiä järjestöjä, joka oli mielenosoituksessa mukana. Tästä huolimatta oli lehden toiminta esimerkki siitä, että se oli valmis ottamaan jyrkemmän kannan Vietnamista ja värväyksestä, kuin muut afroamerikkalaisten järjestöjen lehdet.

Toisenlaista lähestymistapaa värväyksen suhteen suosi muun muassa NAACP, joka näki, että afroamerikkalaisten värväyksen vaikutuksiin pystyi tekemään muutoksia parhaiten värväysjärjestelmän sisältä käsin. Jo edeltävän vuoden heinäkuussa NAACP oli kiinnittänyt huomiota värväysjärjestelmän epätasa-arvoisuuteen. NAACP tuomitsi erityisesti eri maan sisäisten värväyslautakuntien yksipuolisen rakenteen ja sen, että vähemmistöryhmien edustus niissä puuttui paikoitellen kokonaan.⁶³ Värväyslautakuntien epätasa-arvoisuuden tullessa esille NAACP tuki täysin niiden lakkauttamista, jotta niiden uusi kokoonpano saataisiin mahdollisimman tasapuoliseksi. Vaikka NAACP oli SNCC:n ja monen muun järjestön tavoin vastusti värväystä, ei näiden lähestymistapa välttämättä ollut täysin Vietnamin sodan vastainen. Roy Wilkins vaati värväyslautakuntien uudelleen muodostamista, niin että niiden kokoonpano kattaisi myös enemmän afroamerikkalaisia ja että opiskeluun tai ammatillisiin syihin perustuvat lykkäykset lopetettaisiin täysin, sillä niiden avustuksella syrjittiin afroamerikkalaisia.⁶⁴

Wilkinsin johdolla NAACP tuntui kuitenkin olevan edelleen värväyksen kannalla, sillä järjestö ei ainakaan avoimesti lausunut olevansa vielä sitä vastaan. Parhaiten NAACP:n maltillinen, eristäytyvä ja neutraalimpi linja Vietnamin suhteen näkyi eräässä *The Crisis*sen pääkirjoituksessa ”Civil Rights In War And Peace”, jossa järjestön johtajien lautakunta ilmoitti sen tärkeimpänä tavoitteena vuoden 1967 aikana olevan edelleen afroamerikkalaisten oikeuksien puolesta taisteleminen.⁶⁵ Näin NAACP tuntui osoittavan, että Vietnamin sota tulisi olemaan, vain väliaikainen häiriö järjestön toiminnalle.

Omanlaisensa kannan värväyksen suhteen teki *The Black Panther*, joka oli tässä vaiheessa alkanut ilmaantua muiden afroamerikkalaisten järjestöjen lehtijulkaisujen rinnalle. Lehden neljännessä varsinaisessa numerossa esiintyi näyttävä kirjoitus ja ilmoitus, jonka mukaan BPP järjestön perustajajäsenen Huey Newtonin johdolla värväsivät Stokely Carmichaelin omaan järjestöönsä. Tämä värväys oli BPP:n kunnianosoitus Carmichaelille, sillä tämä oli esimerkillisesti kunnostautunut afroamerikkalaisten taistelussa oikeuksiensa ja vapautensa puolesta.⁶⁶ Vaikka tämä värväys oli

⁶²The Movement, ”Stop The Draft Week”, 11/1967, s.3

⁶³Eldridge, 2011, s.51, *The Crisis*, ”Youth Groups Urge Draft Reforms”, 3/1967, s.104-105,

⁶⁴The Crisis, ”NAACP Supports Change In Draft Procedure“, 4/1967, s.164-165

⁶⁵The Crisis, ”Civil Rights In War And Peace”, 4/1967, s.126-127

⁶⁶The Black Panther, ”Stokely Carmichael Drafted”, 3.7/1967, s.1, 6-7

todennäköisesti lähinnä symbolinen, heijasti se kuitenkin BPP:n pyrkimystä nousta järjestöksi, joka pystyisi aseellisin toimin estämään afroamerikkalaisten lähettämistä Vietnamiin käynnissä olleen värväyksen turvin. Tämä näkyi parhaiten järjestön niin kutsutussa 10 Point Programissa, joka ohjasi vahvasti järjestön toimintaa.⁶⁷

3.4. Tet-hyökkäys, Yhdysvaltain presidentinvaalit ja vuosi 1968

Vuosi 1968 merkitsi Yhdysvaltojen osalta käännekohtaa Vietnamin sodassa. Kyseiseen vuoteen tultaessa yhdysvaltalaisien sotilaiden määrä Vietnamiin oli saavuttamassa suurimman huippunsa⁶⁸ ja Yhdysvaltojen asevoimien komentaja Vietnamiin William Westmoreland oli varma, että sota oli hiljalleen kääntymässä Yhdysvaltojen eduksi.⁶⁹ Pienikin optimismin Yhdysvaltojen voitosta Vietnamiin sai kuitenkin suhteellisen suuren kolauksen, kun Viet Kong etupäässä aloitti vuoden 1968 alussa niin kutsutun Tet-hyökkäyksen ja iski yli 98 kaupunkiin Etelä-Vietnamiin. Kyseinen hyökkäys tuli monelle yhdysvaltalaiselle järkytyksenä, sillä lähes kolmen vuoden sotimisen jälkeen vaikutti siltä, että vihollisella oli vielä enemmän kuin riittävästi voimavaroja sodan jatkamiseen. Vaikka sotilaallisesti Tet-hyökkäys epäonnistui sen tavoitteissa, oli sillä kauaskantoiset psykologiset seuraukset yhdysvaltalaisiin, jotka kiitos median pääsivät seuraamaan hyökkäyksen tapahtumia kotisohviltaan käsin.⁷⁰

Eräs mielenkiintoinen piirre, joka tuli esiin lähdeaineiston lehdissä oli se, että vaikka Tet-hyökkäys oli kenties suurin yksittäinen Vietnamin sodan tapahtuma, ei kyseisestä tapahtumasta löytynyt minkäänlaista mainintaa muun muassa *The Crisis*ssa tai *Movement*issa. *The Crisis* aloitti vuoden 1968 hyvin tuttuun tapaan hillityllä uutisoinnilla ja keskustelulla Vietnamin sodasta, sillä esimerkiksi lehden helmikuun julkaisu sisälsi pääkirjoituksen, jossa käsiteltiin Yhdysvaltain Kongressin toimintaa kansalaisoikeuksien suhteen. Tässä kirjoituksessa esitettiin ajatus, että Vietnamin sota ei ollut perimmäinen syy kansalaisoikeuksien viivästymiselle, vaan ennemminkin taustalla oli Kongressin hidas ja vähättelevä toiminta niiden käyttöönoton suhteen.⁷¹ Tämä NAACP:n huomion kiinnittyminen enemmän Yhdysvallan hallinnon toimintaan ja muihin tapahtumiin kuin Vietnamin sotaan näkyi erittäin hyvin myös muissa kyseisen vuoden alun *The Crisis*sen julkaisuissa.⁷²

⁶⁷<https://archive.org/download/Blackpntsr10Pnt.66/Blackpntsr10Pnt.66.jpg> luettu 17.4.2020

⁶⁸<https://www.americanwarlibrary.com/vietnam/vwatl.htm> luettu 17.4.2020

⁶⁹Lewy, 1978, s.73-75

⁷⁰Lewy, 1978, s.76,128

⁷¹The Crisis, "Civil Rights And The Congress", 2/1968, s.44

⁷²The Crisis, 3/1968, The Crisis, 4/1968

The Movementin huomio kiinnittyi alkuvuodesta 1968 samoihin teemoihin, kuin edeltävänä vuotena. Uutisointi värväyksestä ja Stop The Draft Weekin seurauksista olivat erityisesti läsnä lehden eri julkaisuissa. Poikkeuksellisempia kirjoitusten aiheita olivat muun muassa SNCC:n uuden puheenjohtajan H. Rap Brownin kotiaresti, jonka vapauttamiseen pyydettiin *The Movementin* lukijoiden apua ja kirjoitus eräiden opiskelijoiden vierailusta Kambodžassa.⁷³ *The Crisis*ksen tavoin *The Movementissa* ei kirjoitettu ollenkaan Vietnamin sodan uudesta käänteestä ja Tet-hyökkäyksestä. Tälle kirjoituksien vähyydelle ei löytynyt yhtään selkeää syytä, mutta on suhteellisen varmaa olettaa, että joko tieto Tet-hyökkäyksestä ei ollut kokonaisuudessaan rantautunut vielä tässä vaiheessa Yhdysvaltoihin tai kyseisten lehtien järjestöt eivät nähneet kyseistä tapahtumaa yhtä käänteentekevänä, kuin olisi voinut olettaa. Oli järjestöjen Tet-hyökkäykseen liittyvien reaktioiden puutosten syy mikä tahansa, oli se selvää, että järjestöjen huomio oli kiinnittynyt lähes tyystin eri aiheisiin kuin Vietnamin sotaan vuoden 1968 alussa.

The Black Panther julkaisi syyskuussa erään afroamerikkalaisen sotilaan kirjoituksen, jonka hän oli lähettänyt lehden toimitukselle. Kirjoituksen pääsanomana oli tuoda esille, että monet afroamerikkalaiset olivat vasten tahtoaan Vietnamin sotaan ja esitellä niitä vaihtoehtoja, joita afroamerikkalaisten pitäisi käyttää, jotta he eivät joutuisi värväytyiksi Vietnamiin.⁷⁴ Kyseisen kirjoituksen luotettavuutta söi se, että sen kirjoittajan nimeä ei näkynyt, joten on vaikeaa arvioida, oliko kirjoitus oikeasti lähtöisin afroamerikkalaisen sotilaan vai *The Black Pantherin* toimituksen kynästä. Tämän kyseisen kirjoituksen luotettavuudesta huolimatta lehti oli ainoita afroamerikkalaisten järjestöjen lehtiä, joka kirjoitti Vietnamin sodasta vuoden 1968 aikana ja vastaavanlaisia sotilaiden kirjoituksia esiintyi myös lähinnä muissakin lehden numeroissa, kuten hieman myöhemmin tässä tutkimuksessa tulee selviämään.

BPP:n ja *The Black Pantherin* huomattavan kielteinen kanta Vietnamin sodasta näyttäytyi hyvin etusivukirjoituksessa "Black Liberation Struggles Shows Progress", jossa Vietnamin sodasta puhuttiin Yhdysvaltojen harjoittamana imperialistisena sotana.⁷⁵ Tämä BPP:n käyttämä narratiivi Vietnamin sodasta oli varsin yleinen ja se oli monen sotaa vastustaneiden afroamerikkalaisten

⁷³The Movement, "Rap Brown Under House Arrest", "Dumping On The Draft", "Cleveland Stops Draft", 1/1968, s.1, 4, 9, The Movement, "Stop The Draft Conspiracy Charges", "Theatre Of The Revolution", "The New Left Visits Cambodia", 2/1968, s.1, 3, 6, 10-11

⁷⁴The Black Panther, "Letter From A Black Soldier", 28.9/1968, s.23

⁷⁵The Black Panther, "Black Liberation Struggles Shows Progress", 19.10/1968, s.1, 10

järjestöjen ja henkilöiden käytössä.⁷⁶ *The Black Panther* toi kuitenkin hyvin tätä narratiivia esille omilla sivuillaan.

Hieman kummallisesti *The Black Panther* oli ainoa lehti, joka *The Crisis*stä ja *The Movement*ista poiketen kirjoitti jo saman vuoden toukokuussa alkaneista Pariisin rauhanneuvotteluista.⁷⁷ Vaikka kirjoitus oli suhteellisen lyhyt ja sisällöltään BPP:n tyyliin suhteellisen värikäs, oli se merkki siitä, että BPP järjestönä pystyi kirjoittamaan ja uutisoimaan Vietnamin sodasta etenkin afroamerikkalaisille. Oli BPP:n motiivi tämän tapahtuman seuraamiselle mikä tahansa, vaikutti siltä, että NAACP ja SNCC eivät olleet yhtä kiinnostuneita kyseisestä tapahtumasta ja Vietnamista, kuin BPP ainakaan kyseisellä hetkellä.

Loppuvuosi 1968 merkitsi muutoksia myös Yhdysvaltojen sisäisesti, kun uudeksi presidentiksi valittiin Richard M. Nixon. Nixonin valinta Yhdysvaltojen presidentiksi tuntui herättävän afroamerikkalaisten keskuudessa suuremmaksi osaksi huolta ja jopa pettymystä, tämä näkyi erityisesti *The Crisis*sen sivuilla, sillä varsinkin NAACP suhtautui Nixonin valintaan presidentiksi alkuun hyvin varauksellisesti. *The Crisis*sen lisäksi huoli Nixonin valinnasta presidentiksi näkyi lähes kaikkialla afroamerikkalaisten lehdistössä. Tämän huolen yksipuolinen ilmentyminen saattoi tosin johtua siitä, että afroamerikkalaisista lehdistä monet tukivat Yhdysvaltojen republikaanisen puolueen sijaan Yhdysvaltain demokraattista puoluetta.⁷⁸ Roy Wilkins kommentoi *The Crisis*sen uutiskirjoituksessa "Negroes Chilly To Nixon Speech", erästä Nixonin pitämää puhetta tämän presidenttivaalikampanjan aikana toteamalla, että Nixon tuntui haluavan vain miellyttää kaikkia osapuolia sen sijaan, että hän olisi esitellyt keinoja, miten hän tulisi kohtelemaan presidenttinä kaikkia oikeudenmukaisesti.⁷⁹ Kun Nixon lopulta valittiin presidentiksi, oli NAACP:n ja Roy Wilkinsin vastaanotto edelleen suhteellisen varauksellinen. Vaikka Wilkins otti huomioon kommentoidessaan Nixonin valintaa presidentiksi myös sen, että monet afroamerikkalaiset olivat äänestäneet juuri Nixonia, vaikutti siltä, että hän ja NAACP olivat suhteellisen pettyneitä presidentinvaalien tulokseen.⁸⁰

The Black Panther ja *The Movement* eivät tuntuneet olevan kiinnostuneita vuoden 1968 presidentinvaaleista, sillä kyseisistä lehdistä ei löytynyt yhtään kirjoitusta, joka olisi liittynyt suoraan kyseiseen aiheeseen. Sen sijaan lehtien huomio tuntui kiinnittyvän enemmän triviaaleihin aiheisiin,

⁷⁶Bloom, Martin, 2012, s.32-33, 41

⁷⁷The Black Panther, "Vietnam-U.S. Peace Talks Enter Delicate Stage", 2.11/1968, s.2

⁷⁸Eldridge, 2011, s.156

⁷⁹The Crisis, "Negroes Chilly To Nixon Speech", 10/1968, s.292

⁸⁰The Crisis, "President-Elect Richard M. Nixon", 12/1968, s.347

kuten käynnissä olleisiin Meksikon Olympialaisiin.⁸¹ Yksi mahdollinen syy näiden lehtien ja niiden emojärjestöjen kiinnostuksen puutteelle voi olla se, että tässä vaiheessa BPP:n ja SNCC:n radikaaleimmat siivet olivat menettäneet uskonsa Yhdysvaltain hallinnon toimiin muun muassa Vietnamin sodan lopettamiseksi, joten presidentin vaihtumista ei nähty juurikaan tärkeänä. Tämän lisäksi on myös mahdollista, että kyseiset järjestöt luottivat tässä vaiheessa enemmän omaan auktoriteettiinsa ja toimintaansa, kuin Yhdysvaltojen hallinnon toimintaan. Näistä mahdollisista syistä molempien järjestöjen kiinnostus sellaisia yhteiskunnallisia toimintoja, kuin presidentinvaalit, oli hyvin vähäistä.

Vaikka Nixonin valintaan tunnuttiin ainakin afroamerikkalaisten järjestöjen lehtien perusteella suhtautuvan enemmän varauksellisesti tai vailla mitään mielenkiintoa sitä kohtaan, tulisi tämän presidenttikaudella olemaan perusteelliset vaikutukset ja seuraukset Vietnamin sotaan. Nixon pyrki presidenttikautensa aikana laannuttamaan Vietnamin sotaa niin kutsutun Vietnamization-ohjelmansa avustuksella, jonka tarkoituksena oli vähentää yhdysvaltalaisien sotilaiden määrää Vietnamissa ja antaa sodan vastuu Yhdysvaltojen liittolaisille. Vietnamization-ohjelman lisäksi Nixon onnistui myös vähentämään värväyksen määrää, jolla tulisi olemaan suorat vaikutukset etenkin sekä sotaa vastustaneen liikkeen lisäksi etenkin BPP:n kannatuksessa.⁸²

3.5. Lehtien muutokset Vietnamin sodan kirjottamisessa ja vuosi 1969

Seuraavaan vuoteen tultaessa alkoi afroamerikkalaisten järjestöjen lehtien kirjoittaminen ja uutisointi Vietnamin sodasta kokea muutoksia. Vietnamin sotaa tarkasteltiin tässä vaiheessa kirjoituksissa usein afroamerikkalaisten sotilaiden ja näiden kokemusten kautta ja sodan suurimmat tapahtumat jäivät lehdissä vähitellen varjoon.

The Crisis julkaisi alkuvuodesta 1969 Yhdysvaltain armeijan kenraalin Michael S. Davisonin artikkelikirjoituksen "The Negro As A Fighting Man", jossa käsiteltiin afroamerikkalaisten vaiheita sotilaina Yhdysvaltain armeijassa. Kirjoituksessa haluttiin tuoda esille afroamerikkalaisten merkitys Yhdysvaltain armeijalle ja korostaa erityisesti näiden rohkeutta, osaamista sekä edesottamuksia sotilaina läpi Yhdysvaltain historian. Vaikka artikkelin perimmäinen viesti siitä, että afroamerikkalaiset ovat itse olleet ansaitsemassa kansalaisyhteiskuntansa taistelemalla epäoikeudenmukaisuutta vastaan armeijapalveluksen kautta, oli realistinen ja puoleensavetävä, oli artikkelin takana kuitenkin suhteellisen selkeä motiivi. Koska kyseisen artikkelin takana oli kenraali,

⁸¹The Black Panther, 26/1968, s.1, The Movement, "Stop The Olympics", 10/1968, s.7

⁸²Bloom, Martin, 2012, s.346-348

joka oli vielä tämän kirjoituksen ilmestymisaikana aktiivipalveluksessa⁸³, on suhteellisen turvallista väittää, että tämän artikkelin tarkoitus oli mainostaa Yhdysvaltain asevoimia afroamerikkalaisille ja *The Crisis*en lukijoille positiiviseen sävyyn. Vietnamin sota oli herättänyt vastustusta juuri afroamerikkalaisten keskuudessa, joten ei ole kaukaa haettua väittää, että artikkelilla pyrittiin esittämään Yhdysvaltain asevoimat paremmassa valossa. Edellä mainittu kirjoitus ei ollut ainoa laatuaan, sillä vain muutama kuukausi myöhemmin *The Crisis* julkaisi toisen lyhyen artikkelin, jossa listattiin Medal of Honor-mitalin saaneet afroamerikkalaiset sotilaat.⁸⁴

Näiden kahden kirjoituksen perusteella oli huomattavissa se, että vaikka *The Crisis* julkaisi vuoden 1969 aikana suhteellisen vähän Vietnamin sodasta, olivat vähäisetkin kirjoitukset ja julkaisut kyseisestä aiheesta enemmän aihetta positiivisemmassa valossa esitteleviä ja tarkastelevia. Lehden kyseinen lähestymistapa Vietnamin suhteen oli suhteellisen erikoinen siitä syystä, että se poikkesi lehden aikaisempien vuosien linjoista, jossa sotaa tunnuttiin enemmän kritisoivan tai siitä ei otettu sen suuremmin kantaa.

*The Crisis*en tavoin aikaisempaa poikkeavampaan suuntaan lähti myös *The Movement*, sillä lehden läheiset välit BPP:n kanssa alkoi näkyä aikaisempaa selvemmin. Tästä hyvänä esimerkkinä toimi eräässä lehden julkaisussa löytyvä BPP:n tilausleike. Tämän lisäksi lehdessä alkoi vähitellen näkyä myös kirjoituksia BPP:stä ja sen toiminnasta yhä kasvavissa määrin.⁸⁵ Vaikka lehden sisältö alkoi hiljalleen keskittyä yhä enemmän Yhdysvaltojen sisäisiin tapahtumiin ja radikaalien yhdysvaltalaisien järjestöjen toimintaan, löytyi lehden julkaisuissa myös jonkin verran Vietnamiin liittyviä kirjoituksia.

The Movementin keskeisin julkaisu, joka liittyi Vietnamiin sotaan, oli artikkeli "Fundamental Resolution Of South Vietnam Congress Of People's Representatives", jossa kerrottiin uuden Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumouksellisen hallituksen perustamisesta ja esiteltiin kyseisen hallituksen luomaa 12-kohtaista päätoimintojen ohjelmaa. Kyseisen väliaikaisen hallituksen tärkeimpiin toimintoihin sekä tavoitteisiin kuului muun muassa vietnamilaisten yhdistäminen ja näiden huomion kiinnittäminen yhtenäiseen Yhdysvaltojen vastaiseen taisteluun.⁸⁶ Vaikka kyseisen artikkelin pohjaa ja sen taustalla käytettyjen lähteiden todenperäisyyttä on vaikea lähteä arvioimaan, on kuitenkin suhteellisen turvallista olettaa, että *The Movementin* artikkeli oli suhteellisen luotettava representaatio kyseisen hallituksen perustamisesta ja sen tulevista tavoitteista.

⁸³The Crisis, Davison, "The Negro As A Fighting Man", 2/1969, s.67-71

⁸⁴The Crisis, 6-7/1969, "54 Black Heroes: Medal Of Honor Winners", s.243-245

⁸⁵The Movement, 3/1969, s.23, The Movement, "Who's Against The Wall?", 5/1969 s.2-3, 11

⁸⁶The Movement, "Fundamental Resolution Of South Vietnam Congress Of People's Representatives", 8/1969, s.11-14

Kyseisen artikkelikirjotuksen ja sen julkaisemisen perusteella oli huomattavissa *The Movementin* myötämielinen kanta kyseistä vastaperustettua hallitusta kohtaan. Lehden myötämielisyys vietnamilaisia, etenkin kommunistisia sellaisia ja näiden taistelua Yhdysvaltoja vastaan näyttäytyi myös eräässä toisessa lehden julkaisussa, joka sisälsi kansikuvan ja artikkelikirjoituksia, jotka liittyivät Ho Chi Minhiin sekä tämän elämään ja tekoihin.⁸⁷ *The Movement* ei ollut ainoa afroamerikkalaisen järjestön lehti, jolla tuntui olevan myötämielinen kanta vietnamilaisten ja vietnamilaisten kommunistien taistelussa Yhdysvaltoja vastaan. *The Black Panther* aloitti vuoden 1969 julkaisemalla artikkelin, jossa kerrottiin Viet Congin yhdeksännestä vuosipäivästä ja tarkasteltiin sen toimintaa sen Yhdysvaltojen asevoimien vastaisessa taistelussa. *The Black Pantherin* eräs toinen alkuvuoden julkaisu sisälsi myös hyvin vietnamilaisille myötämielisen kannan, mutta tällä kertaa se ilmentyi piirustuksen muodossa.⁸⁸

Vietnamilaisia ja näiden Yhdysvaltalaisten vastaista taistelua käsittelevien kirjoitusten ja piirustusten lisäksi *The Black Panther* toi esille afroamerikkalaisten sotilaiden kokemuksia Vietnamista. *The Crisisesta* poiketen, *The Black Pantherin* julkaisemat kirjoitukset afroamerikkalaisten kokemuksista ja osuudesta Vietnamin sotaan liittyen olivat huomattavan sodanvastaisia. Hyvänä esimerkkinä tästä toimi eräs artikkeli, jossa tarkasteltiin afroamerikkalaisten ja vietnamilaisten yhtäläisyyksiä. Tähän yhtäläisyyksien rakentamiseen kuului muun muassa Yhdysvaltojen kuvaaminen molempien tahojen yhteisenä vihollisena.⁸⁹ Tämän artikkelin lisäksi erään lehden lukijan lähettämä kirje edusti lehden suosimaa linjaa eli Vietnamin sodan vastaisuutta. Kyseisessä lukijan kirjeessä kerrottiin kirjeen lähettäjän näkökulmasta eräästä afroamerikkalaisesta sotilaasta, joka kieltäytyi lähtemästä Vietnamiin, sillä hän ei halunnut tappaa vietnamilaisia. Aikaisemmasta *The Black Pantherin* julkaisemasta sotilaan kirjoituksesta poiketen tässä kyseisessä lukijan kirjeeseen pohjautuvassa kirjoituksesta löytyi kirjeen lähettäjän nimi.⁹⁰ Vaikka kirjoittajan nimen löytyminen ei yksinään ole tae siitä, että kyseinen kirje ja sen sisältö olisivat olleet aitoja, on kuitenkin mahdollista, että kirjeen sisältö kuvasi todenperäisiä tapahtumia.

The Black Pantherin sodanvastainen kanta tuli myös esille sen päätoimijoihin kuuluneen Eldridge Cleaverin mielipidekirjoituksen "The Black Man's Stake In Vietnam" kautta. Cleaver tarkasteli kirjoituksessaan muun muassa Vietnamin sodan vaikutuksia etenkin afroamerikkalaisiin ja toi esille sellaisen johtopäätöksen, että kyseisen sodan tarkoitus oli heikentää afroamerikkalaisia, jotta nämä

⁸⁷The Movement, "The Path Which Led Me To Leninism", "Ho Lives", "Uncle Ho", 10/1969, s.1. 9-12

⁸⁸The Black Panther, "NLF Begins Ninth Year", 4.1/1969, s.7, The Black Panther, 3.3/1969, s.20

⁸⁹The Black Panther, "The Black People In The U.S. And The Vietnam War", 9.3/1969, s.9

⁹⁰The Black Panther, "Black G.I Refuses To Fight In Racist War", 11.5/1969s.14

eivät jaksaisi taistella enää omien oikeuksiensa puolesta.⁹¹ Vaikka Cleaverin mielipidekirjoitus oli yksi monista vastaavista The Black Pantherin sivuilla, eikä se yksinään edustanut järjestön ajatusmaailmaa, kuvasti se kuitenkin suhteellisen hyvin lehden ja BPP:n käsitystä Vietnamin sodasta myös afroamerikkalaisten vastaisena sotana.

3.6. "Vietnamization" ja vuosi 1970

Tammikuuhun 1970 tultaessa Vietnamin sota Yhdysvaltojen osalta alkoi vähitellen hiipua, josta iso kiitos kuului suureksi osaksi presidentti Nixonin Vietnamization-ohjelmalle. Parhaiten Yhdysvaltojen osallisuuden hiipuminen näkyi yhdysvaltalaisten sotilaiden määrässä Vietnamissa, joiden määrä laski Nixonin presidenttikauden ensimmäisen vuoden aikana noin reilulla 100 000:lla. Vietnamin sodan hiipuminen Yhdysvaltojen osalta näkyi suoraan myös kaatuneiden yhdysvaltalaisten sotilaiden määrän merkittävässä vähenemisessä, sillä kaatuneita yhdysvaltalaisia sotilaita oli kyseisenä vuonna ennätyksellisesti vähemmän, kuin sodan aikaisempina vuosina ja sen kiihtyessä Lyndon Johnsonin presidenttikaudella.⁹²

Vietnamin sodan vähittäinen hiipuminen Yhdysvaltojen osalta näyttäytyi myös afroamerikkalaisten järjestöjen lehdissä, sillä vuoden 1970 aikana Vietnamin sotaan liittyvien kirjoitusten määrä oli tutkimuksen aikarajauksen kontekstissa kaikkein vähäisintä. Vietnamista tuli yhä enemmän sivuaihe, kuin järjestöjen huomion vievä tai niiden toimintaa vaikeuttava riesa. Huomioitavaa oli myös se, että näistä kyseisten järjestöjen lehdistä *The Movement* lopetti toimintansa vuosien 1969-1970 vaihteessa ja lehden viimeinen julkaisu ilmestyi juuri vuoden 1970 alussa tammikuussa.

Viimeisessä julkaisussaan *The Movement* sisälsi muun muassa artikkeleita ja kirjoituksia afroamerikkalaisten rasismien kokemuksista eräässä Yhdysvaltojen ilmavoimien lentotukikohdassa, Vietnamin sodan vastaisesta mielenosoituksesta ja radikaalien opettajien laatimasta opetussuunnitelmasta, jonka avulla pyritäisiin saamaan yhdysvaltalaisia nuoria oppilaita näkemään Vietnamin sota Viet Congin ja Pohjois-Vietnamin näkökulmasta.⁹³ Jopa kuolinhetkellään lehti jatkoi kirjoittamista Vietnamin sodasta ja muista ajankohtaisista yhteiskunnallisista aiheista. Jos lehden toiminta olisi jatkunut vielä vähän pidempään, on hyvin todennäköistä, että se olisi aktiivisesti jatkanut kirjoittamista tärkeäksi kokemistaan aiheista.

⁹¹The Black Panther, "The Black Man's Stake In Vietnam", 20.9/1969, s.14

⁹²Lewy, 1978, s.147

⁹³The Movement, "Moving On The Moratorium", "Teach Vietnam", "Black In Army", 1/1970, s.11, 14-15, 18

The Crisis aloitti uuden vuosikymmenen pääkirjoituksella "The Nineteen Sixties", jossa tarkasteltiin sekä kerrattiin edellisen vuosikymmenen saavutuksia afroamerikkalaisten kansalaisoikeuksien suhteen ja saman vuosikymmenen aikaisia mullistuksia, kuten Vietnamin sotaa.⁹⁴ Lehden ja sen emojärjestön lähestymistapa Vietnamin suhteen ilmeni edelleen juuri edellä mainitun kirjoituksen tapaan. Vietnam ei ollut NAACP:n tai *The Crisis*ksen päähuomio, vaan enemmänkin sivuaihe tai riesa, jota piti tarkastella ja käsitellä, koska tilanne vaati sitä. Lehden julkaisema artikkeli "The 61st Annual Convention- Arousing A National Storm", joka sisälsi erään pastorin pitämän pääpuheen NAACP:n 61-vuotiskokouksessa kesä-heinäkuussa 1970, kuvasi hyvin myös järjestön jäsenten asennoitumisesta Vietnamin sotaa kohtaan. Kyseinen pastori toi puheessaan esille sen, että jos Vietnamin sodan kiihtyneimpien vuosien aikana yhdysvaltalaisien huomio ei olisi kiinnittynyt niin vahvasti Vietnamiin, olisi mustien kansalaisoikeustaistelu ollut täysin eri vaiheessa vuosikymmenen vaihteessa.⁹⁵ Vaikka kyseinen pastori ei puhunut välttämättä kaikkien afroamerikkalaisten puolesta oli suhteellisen selvää, että tämän puhe noudatti suuremmaksi osaksi samaa linjaa Vietnamin sodan suhteen, kuin NAACP järjestönä ja monet kyseisen järjestön jäsenet tai johtohahmot olivat luultavasti tämän puheen kanssa samaa mieltä. Uuden vuosikymmenen nähtiin NAACP:n silmin tuovan uusia haasteita afroamerikkalaisten kansalaisoikeustaistelussa ja vaikutti siltä, että Vietnam miellettiin järjestön lehden kautta tarkasteltuna enemmän osaksi menneisyyttä ja menneisyyden ongelmaksi. Vaikka Vietnamin sota alkoi vähitellen hiipua Yhdysvaltojen ja yhdysvaltalaisien osalta, ei tämä tarkoittanut sitä, että sen merkitys ja seuraukset olisivat myöskin yhtäkkiä hiipuneet.

The Black Panther jatkoi vuoden 1970 aikana kirjoittamista lehdelle jo melkein ominaisiksi muodostuneista aiheista, kuten esimerkiksi poliiseista ja näiden harjoittamasta väkivallasta afroamerikkalaisia kohtaan.⁹⁶ Eräs poikkeus näistä aiheista oli lehden julkaisema artikkeli, jossa käsiteltiin yhdysvaltalaisien sotilaiden tekemää vietnamilaisten siviilien joukkomurhaa Son Myn kylässä 16. maaliskuuta 1968. Tämä kyseinen tapaus tunnetaan vielä nykyään paremmin nimellä My Lain verilöyly, mutta vaikka *The Black Panther* ei käyttänyt tätä nimitystä kyseiselle tapahtumalle, puhuttiin artikkelissa kuitenkin tismalleen samasta asiasta. Kyseisessä artikkelissa *The Black Panther* toi esille Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumouksellisen hallituksen näkökulmaa kyseiseen tapahtumaan liittyen. Artikkelissa kritisoitiin pääasiassa Yhdysvaltojen toimintaa ja haluttiin korostaa sitä, että kyseinen tapahtuma oli vain yksi monista samanlaisista, joita Yhdysvallat oli toiminnallaan

⁹⁴The Crisis, "The Nineteen Sixties", 1/1970, s.5

⁹⁵The Crisis, "The 61st Annual Convention - Arousing A National Storm", 8-9/1970, s.256

⁹⁶The Black Panther, "Baltimore Racist Pigs Shoot Up Black Community", 31.1/1970, s.7, The Black Panther, "Avenge Raymond Brooks", 14.12/1970, s.3

Vietnamissa aiheuttanut.⁹⁷ Vaikka lehden kirjoitus kyseisestä tapahtumasta oli huomattavan Vietnamin sodan vastainen, puolueellisempi Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumouksellisen hallituksen näkökulmalle ja kirjoitukseen käytettyjä lähteitä ei ollut löydettävissä oikeastaan lainkaan, löytyi siitä kuitenkin jotain totuuspohjaa. My Lain verilöyly on jäänyt ihmisten muistiin eräänä Vietnamin sodan aikaisista kauheimmista julmuuksista, ja tapahtuman julmuutta on vielä lisännyt se, että Yhdysvaltain asevoimat, pyrki lakaisemaan kyseisen tapahtuman maton alle. Tämän lisäksi sen yksityiskohdat olivat hyvin ristiriitaiset. My Lain verilöyly ei ollut lisäksi ainoa Vietnamin sodan julmuuksista ja kauheuksista⁹⁸, mutta kuten myös monien muiden sotien tapauksessa, julmuudet eivät rajoittuneet Vietnamin sodassa vain yhteen sodan osapuoleen.

The Black Pantherin ja tämän kautta myös BPP:n ottama linja vuoden 1970 aikana Vietnamin suhteen poikkesi melko suuresti The Crisisin ja NAACP:n linjasta, jotka pyrkivät tietyillä tavoin irtisanoutuvan vielä jopa aikaisempia vuosia enemmän Vietnamista ja sen vaikutuksista. Tämän lisäksi *The Black Panther* tuntui omalta osaltaan osoittavan sitä, että vaikka joidenkin afroamerikkalaisten ja näiden järjestön silmissä Vietnamin sota oli jo tässä vaiheessa ikään kuin osa menneisyyttä, jakoi sota silti hyvin vahvasti mielipiteitä.

Vietnamin sota koski suorasti Yhdysvaltoja vielä vuoteen 1973 asti, jolloin Pariisin rauha sovittiin, jonka myötä viimeisetkin yhdysvaltalaiset sotilaat joutuivat vähitellen poistumaan Vietnamista. Itse Vietnamin sota tuli päätökseen, kun Etelä-Vietnamin hallitus lakkasi olemasta 30. huhtikuuta 1975, kun Pohjois-Vietnamin armeija viimein vuosien jälkeen onnistui valtaamaan Etelä-Vietnamin pääkaupungin Saigonin.⁹⁹ Vaikka Yhdysvaltojen osallisuus Vietnamissa tuli viimeistään päätökseen tässä vaiheessa päätökseen, oli sodalla silti kauaskantoiset seuraukset. Afroamerikkalaisten ja näiden järjestöjen osalta Vietnamin sodan vaikutus tuntui sen käynnissä olon aikana jäävän monesti näiden kansalaisoikeustaistelun varjoon, mutta ei ole liian rohkeaa väittää, etteikö kyseinen sota olisi jättänyt huomattavan jäljen muiden yhdysvaltalaisten tavoin myös afroamerikkalaisiin.

4. Päätäntö

Tässä tutkimuksessa keskeisten afroamerikkalaisten järjestöjen suhtautuminen Vietnamin sotaan osoittautui lopulta suhteellisen monimuotoiseksi. Vaikka kyseisistä järjestöistä kaikki lopulta vastustivat Vietnamin sotaa, oli näiden lähestymistavoissa ja kannoissa sen suhteen kuitenkin huomattavasti eroavaisuuksia. Etenkin nämä eroavaisuudet näyttäytyivät hyvin vahvasti juuri

⁹⁷The Black Panther, ”Statement of The Spokesman of the Provisional Revolutionary Government of the Republic of South Vietnam on the Massacre by U.S. Troops of Civilians in Son My“, 31.1/1970, s.13

⁹⁸Lewy, 1978, s.325-328

⁹⁹Lewy, 1978, s.202, 215

järjestöjen omien lehtijulkaisujen kautta ja ilman niitä olisi järjestöjen välisten eroavaisuuksien huomioiminen ollut huomattavasti vaikeampaa.

Yhteistä järjestöjen suhtautumisessa Vietnamin sodan suhteen oli se, että se nähtiin lähinnä sivuaiheena tai jonkin asian synnyttämänä ongelmana. Tämä näkyi erityisen hyvin kaikkien tutkimukseni järjestöjen lehdissä, sillä ajankohtaisuudestaan, keskeisistä tapahtumistaan sekä niiden seurauksista huolimatta Vietnamin sodasta kirjoitettiin lopulta suhteellisen vähän. Tämä tuli itselleni yllätyksenä, sillä aloittaessani järjestöjen lehtijulkaisujen läpikäymistä ennakko-oletukseni oli se, että Vietnamin sota olisi ollut kaikkien tässä tutkimuksessa esiintyneiden afroamerikkalaisten järjestöjen päähuomio ainakin ajoittaisesti. Sen sijaan ennakko-oletukseni osoittautuivat lähes päinvastaisiksi ja sen lisäksi kyseisten järjestöjen Vietnamin sodan vastustus vaikutti ilmentyvän lähinnä Yhdysvaltojen asevoimien harjoittamaan värväyksen ja sen aiheuttamien epäkohtien afroamerikkalaisten keskuudessa kautta.

NAACP tutkimuksessa esiintyneiden järjestöjen vanhimpana edustajana näki Vietnamin sodan lähinnä riesana, joka hidasti afroamerikkalaisten kansalaisyhteiskuntaa ja sen aikaan saamia muutoksia afroamerikkalaisten keskuudessa. Kyseinen lehti ei usein tuntunut haluavan ottaa sen suurempaa kantaa sodasta, koska sitä ei nähty lehden eikä sen emojärjestön prioriteettina. Oli kuitenkin suhteellisen omituista, että Vietnamin sodan vastaisuudestaan huolimatta *The Crisis* lähestyi aihetta monesti ehkä turhankin maltillisesti, jonka seurauksena vaikutti siltä, että lehti olisi ollut myös ajoittain sodan kannalla. Hyvä esimerkki tästä oli lehden päätös julkaista artikkeli, joka oli lähtöisin Yhdysvaltain asevoimien kenraali Michael Davisonin kynästä.

The Movement lähestyi Vietnamin sotaa monesti kirjoittamalla sen synnyttämistä protesteista ja mielenilmauksista. Lehden myötämielinen kanta sotaa vastustaneiden eri tahojen ja erityisesti vietnamilaisten suhteen oli myös hyvä osoitus sen suhtautumisesta kyseistä sotaa kohtaan. Myös se, että lehti tuki lähinnä erilaisia radikaalisia Yhdysvaltojen toimintaa vastustaneita tahoja, puhui paljon lehden ja sen emojärjestön ajatusmaailmasta. Todennäköisesti juuri tästä syystä oli lehdellä, sen toimituksella ja lehden emojärjestöllä SNCC:llä lopulta hyvin läheiset välit aatteellisesti samankaltaisen BPP:n ja tämän lehden *The Black Pantherin* kanssa.

BPP lähestyi *The Black Pantherin* kautta Vietnamin sotaa käytännössä jatkuvasti hyvin vihamielisesti ja korosti usein sitä, että kyseinen sota oli vain tekosyy Yhdysvaltojen hallinnolle jatkaa imperialistista toimintaansa sekä harjoittaa rasismia värväämällä ja tapattamalla afroamerikkalaisia miehiä. Lehti ja sen emojärjestö eivät myöskään kaihtaneet väkivallan mainostamista sekä käyttämistä eräänä vaihtoehtona muutosten aikaansaamiseksi, niin Yhdysvaltojen sisäisesti

afroamerikkalaisten keskuudessa kuin Vietnamissa. Tämä oli omalta osaltaan yksi tekijä, joka synnytti erimielisyyksiä afroamerikkalaisten ja muiden yhdysvaltalaisien keskuudessa. Lopulta tämä lehden ja sen emojärjestön linja väkivallan käytön suhteen oli yksi syy, joka myöhemmin aiheutti vähitellen molempien hajoamisen.

Loppujen lopuksi Vietnamin sota oli ristiriitainen aihe myös afroamerikkalaisten ja näiden järjestöjen keskuudessa. Sen vaikutukset olivat suoraan nähtävissä sen käynnissä olon aikana ja vielä nyt vuosikymmeniä myöhemmin. Tästä syystä tulee se todennäköisesti synnyttämään keskustelua myös jatkossakin tulevaisuudessa.

5. Lähdeluettelo

Alkuperäislähteet

The Black Panther, <https://archive.org/details/TheBlackPanther/mode/2up>

<https://issuu.com/basicsnewsarchives/docs>,

<https://rozsixties.unl.edu/items/browse?tags=Intercommunal+News+Service>

The Crisis, <https://books.google.fi/books/serial/ISSN:00111422?rview=1&hl=fi>

The Movement, <https://www.crmvet.org/docs/mvmt/mvmtdocs.htm>

Arvostelut ja viitattu kirjallisuus

Austin, Curtis J, *Up against the wall: violence in the making and the unmaking of the Black Panther Party*, Fayetteville, University of Arkansas Press, 2006

Daughterity, Brian, Review of Hall, Simon, *Peace and Freedom: The Civil Rights and Antiwar Movements in the 1960s*. H-South, H-Net Reviews, June, 2006

<https://www.h-net.org/reviews/showrev.php?id=11852> (vanha)

<https://networks.h-net.org/node/512/reviews/798/daughterity-hall-peace-and-freedom-civil-rights-and-antiwar-movements> (uusi)

Harris, Jessica C, "Revolutionary Black Nationalism: The Black Panther Party", *The Journal of Negro History*, Vol. 86, No. 3, 2001, s. 409-421, The University of Chicago Press

Saccomano, Doreen, "How Close is Close Reading?", *Texas Journal of Literacy Education*, Vol. 2 Issue 2, 2014, s.140-147

[file:///home/chronos/u-8f5431b0d3991b3c3ca5a7826039bb9229dae0c7/MyFiles/Downloads/L%C3%A4hiluku,%20artikkeli%20\(eng\).pdf](file:///home/chronos/u-8f5431b0d3991b3c3ca5a7826039bb9229dae0c7/MyFiles/Downloads/L%C3%A4hiluku,%20artikkeli%20(eng).pdf)

Tutkimuskirjallisuus

Bloom, Joshua, Martin, Waldo E, *Black against empire: the history and politics of the Black Panther Party*, University of California Press, 2012

Carson, Clayborne, *In struggle, SNCC and the Black awakening of the 1960s*, Harvard University Press, 1981 (1995)

Eldridge, Lawrence A, *Chronicles of a two-front war: civil rights and Vietnam in the African American press*, University of Missouri Press, 2011

Graham, Herman III, *The brothers' Vietnam War: Black Power, manhood and the military experience*, University Press of Florida, 2003

Hallin, Daniel C, *The "uncensored war": the media and Vietnam*, Oxford University Press, 1986

Jonas, Gilbert, *Freedom's sword: the NAACP and the struggle against racism in America, 1909-1969*, Routledge, 2005

Lewy, Guenter, *America in Vietnam*, Oxford University Press, 1978 (1980)

Marciano, John, *The American War in Vietnam: Crime or Commemoration? - Some Lessons and Myths of the American Vietnam War*, New York University Press, 2016, (s.126-160)

Phillips, Kimberley L, *War! what is it good for?: black freedom struggles and the U.S. military from World War II to Iraq*, University of North Carolina Press

Verkkoaineistot

Introduction to The Movement, Blum, Cannon

https://www.crmvet.org/docs/mvmt/movement_intro.pdf

<https://www.thecrisismagazine.com/>

The Black Panther Party: Its Origin and Development as Reflected in Its Official Weekly Newspaper The Black Panther Black Community News Service:

<https://books.google.fi/books?id=dhQX4iVLcTsC&pg=PA73&dq=black+panther+party+on+vietnam+war&hl=fi&sa=X&ved=0ahUKEwih3cvF0rnlAhVAw8QBHUufDWUQ6AEITjAE#v=onepage&q&f=false>

<https://archive.org/download/Blackpntrs10Pnt.66/Blackpntrs10Pnt.66.jpg>

<https://www.americanwarlibrary.com/vietnam/vwatl.htm>

